

Kitaaba Iyaasu'uu Seensa

Kitaab Iyaasu'uu, kolbaan Israa'elii Iyaasuu addee Muuse'eetitti filameen sooreffamaa woraanaan injifattee, lafa Kana'aanii attam akka qabatte dabarsii hintu. Dabarsii kitaaba kana keessatti barreeffante keessaa gugurdoon marroo laga Yordaanosii bu'iisaa, marroo jinnana Yeriko'oo, marroo woraana qachaa Aayii jedhamutti godhameetii fi marroo haaressiisa gondooroo kolbaan Waaqa woliin goote ta hintu. Kitaaba kana keessatti kutaa guddoo beekkamaa te'e keessaa tokko, «Ka waaqonfattanu adhuma filadha'a; anii fi maatiin tiyya ammoo Waaqa hin waaqonfanna» (24:15) ka jedhu.

Haadhoo Dubbi'ii

Injifatamiisa Kana'aanii 1:1–12:24

Hirama lafa 13:1–21:45

Lafa laga Yordaanosii irraa gara aduun baatuu 13:1-33

Lafa laga Yordaanosii irraa gara aduun seen-tuu 14:1–19:51

Qachoota baqattootaa 20:1-9

Qachoota Lewwootaa 21:1-45

Gosi karaa aduun baatuu dhutte gara lafa ifi deebite 22:1-34

Nageya dhaamiisa Iyaasu'uu 23:1-16

Sekemitti gondooroon haareffante 24:1-33

Waaqi Iyaasuu Ajaje

¹ Muuseen tajaajilaan Mootii Waan Mara du'een duuba, Mootiin Waan Mara qarqaarticha Muuse'ee Iyaasuu ilma Nuniitiin,

² «Muuseen tajaajilaan kiyya du'eera. Amma atii fi kolbaan Israa'elii tun duudiin ka'a'atii laga Yordaanosii bu'a'atii, gara lafa ani kolbaa Israa'eliitiif kenu sanii dhaqa'a.

³ Ani akkuma Muuse'eef waadaa gale, addee faanti miila keessanii irra ijjattu duudii isiniif hin kenna.

⁴ Meessaan keessan lafa goomolee kibbaatii ka'ee haga gaara Libaanonii ka kaabaa, laga gud-daa Efraaxiisiitii ka'ee, lafa Heetotaa duudii qabatee haga Abbaayaa Mediteraaniya'aa gara aduun seentuu hin te'a.

⁵ Iyaasu'u, bara jiruu teetii duudii nami ifi irraa si qabatuu dande'u hin jiru. Akkuma Muussee woliin jiraadhe si wolille'een jiraadha. Ani yennaa maraa si woliin jiraadha; ijjumaa si hin lakkisu.

⁶ Lafa ani isaaniif kennisaaf abbootii isaaniitiif waadaa gale, akka dhaalanuuf, sooreessa kolbaa tanaa waan teetuuf, jabaadhuu, jajjabaadhu.

⁷ Atummaan jabaadhuu, jajjabaadhu! Seera Muuseen tajaajilaan kiyya si ajaje duudi'iif ajamuu keeti mirkanoeffadhu. Addee dhaxxu maratti wonni marti qajeelaan akka sii teetu Seera kana irraa gara middaatitti yookiin gara bita'aatitti hin gorin.

⁸ Kitaab Seeraa kun afaan keeti keessaa hin dhabamin. Waan isa keessatti barreeffame duudii akka muummessitu, halkanii fi guyyaa isa yaadadhu; yoo tana goote, wonni marti qajeelaan sii teeti.

⁹ Ani Mootiin Waan Mara Waaqi keeti, «Addee ati dhaxxu maratti si woliin waan jiruuf jabaad-huu, jajjabaadhu, hin sodaatin, hin nayinille'e!» jedhee si ajajee hin jiruu?» jedhe.

Iyaasuun Kolbaa Ajaje

¹⁰ Achiin duuba Iyaasuun sooreyyii kolba'atiin,

¹¹ «Addee quttumaa dhaqa'aatii kolba'aan, «Guyyaa sad keessatti laga Yordaanosii buutanee, lafa Mootiin Waan Mara Waaqi keessan isiniif kennu dhaxxanee akka dhaaltanu, galaa keessan qopheeffadha'a!» jedha'aan» jedhee isaan ajaje.

¹² Iyaasuun, gosa Ruubeniitiin, gosa Gaadiitii fi gosa Minaase'ee gamisaan,

¹³ «Dubbii Muuseen tajaajilaan Mootii Waan Mara, «Mootiin Waan Mara Waaqi keessan, lafa tana isiniif kennee isin foorfachiisa» jedhee isin ajaje qaabadha'a.

¹⁴ Dubartooti teessan, ijoolleen teessanii fi horiin keessan lafa Muuseen laga Yordaanosiitiin gara aduun baatutti isiniif kenne keessa turanuu ti; namooti keessan ka meya lolaa hidhatane duudiin ammoo, obboleeyyan ifii Israa'eloota qarqaariisaaf isaaniin dura bu'anuu ti;

¹⁵ Mootiin Waan Mara akkuma isin foorfachiise obboleeyyan teessanille haga foorfachiisu, lafa Mootiin Waan Mara Waaqi keessan isaaniif kennulle haga fudhatanutti isaan qarqaara'a. Achiin duuba lafa teessan ta Muuseen tajaajilaan Mootii Waan Mara laga Yordaanosiitiin gara aduun baatutti isiniif kennetti deebitanee hin qabattan» jedhe.

¹⁶ Isaanille Iyaasu'uun, «Waan ati nu ajajje mara hin goona; gara nu ergitu maralle hin dhandha.

¹⁷ Akkuma yennaa mara Muuse'eef ajajanee, si'iifille hin ajajanna; Mootiin Waan Maraawaaq keeti callaan akkuma Muusee woliin jiraate, si wolillegreen jiraatuu ti.

¹⁸ Nami ajaja keeti diduu fi dubbii teetiif hin ajajanne duudiin ijjeefamuu ti; atummaan jabaadhu, jajjabaadhu» jedhaneen.

2

Iyaasuun Worra Dooyu Yeriko'otti Erge

¹ Eega san Iyaasuun ilmi Nunii quttuma lafa Shiiim jedhantuu keessaa worra dooyu lamaan dhossa'aan ergee, «Dhaqa'aatii lafa san, keessattuu qachaa Yeriko'oo dooya'a» jedhe. Isaan yennaa achi geyane mana dubartii sagaagaltittii, «Rahaab» jedhantu takkaa seenanee, achi bulane.

² Mooticha qachaa Yeriko'ootitti, «Kunoo, kolbaan Israa'elii gariin lafa dooyisaaf halkaniin asi dhufaneeran» jedhanee himane.

³ Maarre inni Rahaabitti ergee, «Namooti mana keeti keessa jiranu biyya duudii dooyisaaf waan dhufaneef, gad baasi!» jedhe.

⁴ Dubartittiin sun ammoo namoota lamaan san dhossitee, «Dhuguma, jarri takka gara kiyya dhuteertiyyu; eessaa akka dhutte ammoo ani hin beeku.

⁵ Isaan aduun seentee balbalti karra qacha'aa yennaa cufantu bayannee deemane. Karaa isaan itti gorane ani hin beeku; yoo ariifattanee hordot-tane hin dhaqqaddan» jette.

6 Isiin ammoo jara heelichoo manaa gubba'atti ol baattee muka talba'aa ka achitti afameeru jalatti isaan dhossiteertiyyu.

7 Namooti mootichi erge sun haga karaa malkaa laga Yordaanosii hordofisiaaf bayaneen duuba karri qacha'aa cufante.

8 Worri dooyu sun adoo hin rafin, Rahaab heelichoo manaa gubba'atti isaan bira dhaxxee,

9 «Waaqi lafa tana akka isiniif kenne ani hin beeka. Worri biyya tanaa duudiin isin sodaatanee akka gaga'aa baqane.

10 Yennaa isin biyya Gibxi'ii keessaa baatane, Waaqi attam akka abbaayaa diintuu isin duraa gosse, mootota Amoorotaa lamaan Sihoonii fi Oog worra laga Yordaanosii irraa gara aduun baatu jiru attam akka ijjeettanelle dhageenneerra.

11 Nuuti yennaa waan kana dhageenne, sodaannee akka gaga'aa bandhe; nuuti marti addii kutanne; sababille Mootiin Waan Mara Waaqi keessan dhugumaan Waaqa ol-gubba'atii fi lafaati.

12-13 Amma akkuma ani waan dansaa isiniif godhe, isinille mana abbaa kiyyaa badii irraa hamburiisaan waan dansaa akka gootanu maqaa Mootii Waan Maraatiin kakadha'a; abbaa kiyya, haadha tiyya, obboleeyyan tiyya, obboleeyyan tiyya ta durraatii fi waan isaanii mara du'a irraa akka hamburtanu, beessisa addachiisu naaf kenna'a» jette.

14 Jarri isi'iin, «Waan amma nuuti hujiisatti jirru kana yoo nama tokkolle'etti himuu dhaddee jiru'uun jiraanne, yennaa Mootiin Waan Mara

lafa tana nu'uuf kenu, isinille akka jiru'uun ji-raattanu hin goona» jedhane.

15 Manni Rahaab keessa leetu gara tokkoon dalleya qacha'aa ka dhaka'aatiin wolitti waan ijaarameeruuuf, qowa dalleya dhaka'aatiin wodaro'oon isaan gad buuttee,

16 «Worri isin hordofu akka isin hin dhaggine, gara lafa koobitti'ii dhaqa'aatii haga isaan deebi'anutti guyyaa sadii achitti dhokadha'a. Achiin duuba gara deemiisatti jirtanu deemuu dandeettan» jetteen.

17-18 Jarrille isi'iin, «Nuuti lafa qabatiisaaf yennaanu dhunnu, wodaroo diintuu tana, karaa qowa gad nu buutte kanaan yoo hin hidhin, abbaa keetii fi haadha teeti, obboleeyyanii fi nama mana abbaa keetii mara mana keeti keessatti yoo wolitti hin qabin, kakuu ati nu galchite tanaaf hin komatannu.

19 Eennuulle mana keeti keessaa yoo gad baye, dokonkoruma ifiitiin du'e; nuuti itti hin gaafatannu; nama si woliin mana keessa jiru tokkocha irralle'etti miidhaan yoo dhaqqadde ammoo, nuuti itti hin gaafatanna.

20 Teetuu malee waan nuuti huijisatti jirru kana yoo hinte, kakuu ati nu kakachiitie si'iif hin gunnu» jedhaneen.

21 Isiin, «Akkuma isin jettane teetuu ti» jettee, isaan lakkitte. Yennaan isaan deemanee, wodaroo diintuu qowa san irratti hiite.

22 Worri isaan hordofu karaa mara irra barbaadee isaan dhabee haga deebi'utti, worri dooyu gara lafa koobitti'ii dhaqanee guyyaa sad achitti dhokatane.

²³ Achiin duuba namooti dooyanu lamaan sun lafa koobittii irraa gadi bu'anee, laga Yordaanosii bu'anee gara Iyaasuu ilma Nunii dhufanee, waan isaan irra geye duudii itti himane.

²⁴ Isaan, «Waaqi dhugumaan lafa duudii harka keennatti dabarsee nuuf kenneera. Kolbaan achi jirtu duudiille sodaattee akka gaga'aa baxxeerti» jedhanee Iyaasu'utti himane.

3

Kolbaan Israa'elii Laga Yordaanosii Gamatti Buute

¹ Iyaasu'uu fi kolbaan Israa'elii duudiin barii halkaniin ka'anee, lafa Shiiximii lakkisanee gara laga Yordaanosii dhufanee, adoo gamatti hin bu'in achitti qubatane.

² Guyyaa sadii duuba sooreessitooti addee qutumaa san keessa deddeentee,

³ kolba'aan, «Saanduqa Gondooro Mootii Waan Mara Ka Waaqa keessanii Lewwooti hayyooti ba'ataneeranuun yennaa dhaggitane, addee qutuma keessaniitii ka'a'atii isaan faana deema'a.

⁴ Isin tanaan qara addee tana waan hin beenneef, karaa deentanu isaan isinitti hin mudhisan. Teetuu malee Saanduqa Gondooro'otitti hin dhikaatina'a; isinii fi Saanduqa Gondooro'oo wodhakka'atti fageenni gara kiiloo meetira tokkoo jiraatuu ti» jettee ajajje.

⁵ Iyaasuun kolba'aan, «Mootiin Waan Mara boru bilbaasota odduu teessanitti waan godhuuf, ifi qulleessa'a» jedheen.

⁶ Achiin duuba Iyaasuun hayyootaan, «Saanduqa Gondooro'oo fuudha'atii kolba'aan dura

deema'a» jedheen. Isaanille Saanduqa Gondooro'oo fuudhanee kolba'aan dura deemanee.

⁷ Mootiin Waan Maraa Iyaasu'uun, «Muusee woliin akkuma jiraadhe si wolille'een jiraatuu kiyya Israa'elooti marti akka beettu, ani adha isaan duratti si guddisiisuu jalqaba.

⁸ Hayyoota Saanduqa Gondooro'oo ba'atanuun, «Yennaa qarqara laga Yordaanosii geettane, bisaan keessa seena'atii dhaabbadha'a» jedhiin» jedhe.

⁹ Achiin duuba Iyaasuun kolbaa Israa'eliitiin, «Asi dhikaadha'atii jecha Mootii Waan Maraa Ka Waaqa keessanii caqasa'a.

¹⁰ Akkuma isin gara duraa hiixxanuun, Waaqi jiraataan dhugumaan Kana'aanota, Heetota, Hii-wota, Pheriizota, Girgaashota, Amoorotaa fi Yibusoota isin duraa oofee baasiisaan, odduu teessan jiraatuu isaa beettan.

¹¹ Saanduqi Gondooroo Goottaa lafa duudi'ii isiniin dura laga Yordaanosii gamatti hin bu'a.

¹² Maarre amma gosoota Israa'elii tokko tokkooyyuu keessaan nama tokko tokko fila'atii, nama kudhanii lama dhikeessa'a.

¹³ Hayyooti saanduqa Gondooroo Mootii Waan Maraa goottaa lafa duudi'ii ba'atane, akkuma isaan faana miila ifii bisaan keessa keyaneen, lagi Yordaanosii yaa'iisa hin lakkisa; bisaan gaara ir-raa gad yaa'iisatti jirulle gargar citee, eelee tuulama» jedhe.

¹⁴ Yennaa kolbaan Israa'elii laga Yordaanosii bu'iisaaf addee qubatanee ka'ane, hayyooti Saanduqa Gondooro'oo ba'atanee isaaniin dura deemanee.

¹⁵ Lagi Yordaanosii yennaa midhaan galchanu guutee danbala'a; hayyooti Saanduqa Gondooro'oo ba'ataneeranu laga Yordaanos geyanee akkuma faanti miila isaanii bisaan tuxxeen,

¹⁶ bisaan gaara irraa gad yaa'u dhaabbatee, fagaatee haga qachaa Adaamii ka qachaa Zaaretaanii biraatitti eelee tuulame. Bisaan gara Abbaayaa Arabaayii dabaree gara «Abbaayaa Sood-daa» jedhantuutitti yaa'u ijumaa cite. Tanaaf kolbaan gara Yeriko'oo gamatti buute.

¹⁷ Israa'e'l duudiin lafa godduu irra deemaa yennaa bu'anu, hayyooti Saanduqa Gondooro Mootii Waan Mara'a ba'atteertu, haga kolbaan marti laga Yordaanosii buututti, laga Yordaanosii wodhakkaa lafa godduu irra dhaabbatteertiyyu.

4

Soodduu Dhaabane

¹ Kolbaan Israa'e'lii marti laga Yordaanosii buuteen duuba Mootiin Waan Mara'a Iyaasu'uun,

² «Gosa tokko tokkooyyuu keessaa, nama kudhanii lama filiitii,

³ laga Yordaanosii wodhakkaa addee miilli hayyootaa dhaabbateeruuun dhakoota kudhanii lama fuudhanee, addee edana bultanutti akka dhaabanu ajaji» jedhe.

⁴ Achiin duuba Iyaasuun namoota kudhanii lama ka file san waamee,

⁵ isaaniin, «Saanduqa Gondooro Mootii Waan Mara'a Ka Waaqa keessaniitiin dura tara'aatii, haga laga Yordaanosii wodhakka'aa deema'a. Akka laakkossa gosoota Israa'e'liititti tokko

tokkoon keessan dhakaa tokko tokko fuudha'aatii,
gurmuu teessan irratti kaafadha'a.

⁶ Dhakooti kun odduu teessanitti beessisa te'a.
Hegeri ijoolleen teessan, «Dhakooti kun maan
godha?» jettee yennaa isin gaafattu,

⁷ isin, «Saanduqi Gondooro Mootii Waan
Maraa laga Yordaanosii yennaa bu'e, bisaan
Yordaanosii gargar cite; tanaaf dhakooti kun
kolbaa Israa'eliitiif haga bara baraa yaadannoo
hin te'a» jettanee itti hintan» jedhe.

⁸ Maarre Israa'elooti akkuma Iyaasuun isaan
ajaje godhane. Akkuma Mootiin Waan Mara
Iyaasuu ajajetti isaan akka laakkossa gosa Is
raa'eliititti dhakaa kudhanii lama odduu laga Yor
daanositii fuudhanee, gara quttuma iffi geessa
nee achitti dhaabane.

⁹ Iyaasuulle dhakoota kudhanii lama laga
Yordaanosii wodhakka'atti addee miilli hayyoota
Saanduqa Gondooro'oo ba'atane dhaabbatetti
dhaabe. Dhakooti sun haga adhalle achuma jiran.

¹⁰ Akka kolba'aaf himu Mootiin Waan Mara
akkuma Iyaasuu ajajetti, wonni marti haga
muummottutti hayyooti laga Yordaanosii
wodhakkaa dhaabbattee turte. Wonni Muuseen
Iyaasuu ajajelle tanuma.

Kolbaalle ariiti'iin lagaan gamatti buute.

¹¹ Isaan martinuu gamatti bu'anee cullaneen
duuba, hayyooti Saanduqa Gondooro Mootii
Waan Mara ba'atteertu gamatti buutee
kolba'aan duratti tarte.

¹² Worri adhi'iif qophowe Ilmaan Ruubenii, il
maan Gaadiitii fi gamisi gosa ilmaan Minaase'ee,
akkuma Muuseen isaan ajajetti meya woraanaa

hidhatanee kolbaa Israa'eliitiin dura bu'anee.

¹³ Namooti gara kuma afurtamaa meya lolaa hidhatanee qajeelcha Mootii Waan Maraatiin lo-laaf gara Diida Yeriko'oo gamatti bu'anee.

¹⁴ Gaafa san Mootiin Waan Maraai kolbaa Israa'eliin duudii duratti Iyaasuu guddise. Isaanille akkuma Muusee ulfeessane, bara jiruu isaa mara isa ulfeessane.

¹⁵ Achiin duuba Mootiin Waan Maraai Iyaasu'uun,

¹⁶ «Hayyooti Saanduqa Gondooro'oo ba'atteertu laga Yordaanosii keessaa akka bayanu ajaji» jedhe.

¹⁷ Tanaaf Iyaasuun hayyootaan, «Laga Yordaanosii keessaa baya'a» jedhee ajaje.

¹⁸ Hayyooti Saanduqa Gondooroo Mootii Waan Maraai ba'atteertu laga Yordaanosii keessaa baatee, miilli isaanii lafa godduu irra yennaa ijrate, lagi Yordaanosii addee ifititti deebi'ee, akkuma durii guutee danbala'e.

¹⁹ Kolbaan Israa'eliin ji'a matoomaa guyyaa kudhaneesso'oottitti laga Yordaanosiiitii ol bayanee, meessaa Yeriko'oo gara aduun baatuun Giilgalitti qubatane.

²⁰ Iyaasuun dhakaa kudhanii lama ka laga Yordaanosii keessaa fuudhame Giilgalitti dhaabee,

²¹ kolbaa Israa'eliitiin, «Hegeri yennaa ijooleen teessan, ‹Dhakaan kun maan?› jettee abbootii ifii gaafattu,

²² isin, ‹Kolbaan Israa'eli laga Yordaanosii kana keessa lafa godduu irra buute.

²³ Mootiin Waan Maraai Waaqi keessan haga nuuti buunutti Abbaayaa Diintuu nuuf gosse;

isinille'eef haga isin buutanutti Mootiin Waan Mara Waqa keessan bisaan Yordaanosii gosse.

²⁴ Waan kanaaf kolbaan lafa irra jirtu duudiin hunni Mootii Waan Maraattam guddoo akka teetee hin beetti; isinille Mootii Waan Mara Waqa keessan haga bara baraa hin ulfeessitan» jedha'aan» jedhe.

5

¹ Moototi Amoorotaa worri laga Yordaanositiin gama gara aduun seentuu jiru duudi'ii fi moototi Kana'anotaa worri irga abbaayaa Mediteraaniya'aa jiranu duudiin, haga kolbaan Israa'elii laga Yordaanosii buutu akka Mootiin Waan Mara laga gosse yennaa dhage'ane, soodaatanee akka gaga'aa baqane; isaan sababa Israa'elootaatiif jajjabeenna dhabane.

Israa'elooti Giilgalitti Haqanqabaa Qabatane

² Yennaa san Mootiin Waan Mara Iyaasu'uun, «Dhakaa qara qabu qopheeffadhuutii ammalle ilmaan Israa'elootaa haqanqabaa qabi» jedhe.

³ Maarre Iyaasuun dhakaa qara qabu qopheefatee, Gibi'aat-Haaraalotitti ilmaan Israa'elootaa haqanqabaa qabe.

⁴ Wonni Iyaasuun isaan haqanqabaa qabeef kana: namooti biyya Gibxi'iitii bayane marti, dhiirti worri woggaan isaanii duulaaf geye duudiin, biyya Gibxi'iitii bayanee adoo goomolee keessa deemanuu du'ane.

⁵ Namooti biyya Gibxi'ii keessaa bayane duudiin haqanqabaa qabataneeraniiyu; biyya Gibxi'iitii bayaneen duuba worri goomolee

keessatti dhalate duudiin ammoo, haqanqabaa hin qabanne.

⁶ Israa'elooti Gibxi'ii yennaa bayane worri woggaaan isaanii duulaaf geette duudiin jecha Mootii Waan Maraatiif waan ajajamuu dhabaneef, haga isaan dhumatanutti kolbaan Israa'elii woggaa afurtama goomolee keessa deemaa turte. Mootiin Waan Maraai lafa aananii fi dammaa ta sanyii isaaniitiif keniisaaf abbootii isaaniitiif waadaa gale san, akka isaan hin dhaggine kakate.

⁷ Iyaasuun ijoollee Mootiin Waan Maraai addee abbootii isaaniititti kaase haqanqabaa qabe; isaan karaa irratti haqanqabaa waan hin qabatiniif, haqanqabaa qabatanee hin jiranu.

⁸ Kolbaan duudiin haqanqabaa qabatteen duuba, haga madaan isaanii fayyitu addee qutumaatitti turane.

⁹ Mootiin Waan Maraai Iyaasu'uun, «Ani adha salphinna keessan ka biyya Gibxi'ii keessaa isin irraa konkolaachise» jedhe. Tanaaf maqaan addee sanii haga adhaa, «Giilgal*» jedhame.

¹⁰ Israa'elooti Giilgalitti qubatanee adoo jiranuu, ji'a keessaa guyyaa kudhanii arfeesso'otitti galgala diida Yeriko'ootitti Jila Irra Dabaramaa jilifatane.

¹¹ Guyyaa Jila Irra Dabaramaaatiin duuba midhaan lafa sanii, daabboo uukoo hin qannee fi akumm'ee nyaatane.

¹² Guyyaa isaan midhaan lafa sanii nyaataneen jalqabee, mannaan bu'iisa lakkise; Israa'elooti woggaa san keessa midhaan latti Kana'anii

* **5:9 Giilgal:** Afaan Ibrootaatiin konkolaachisuu jechu'u.

baattu nyaatane malee, eega san deebi'anee mannaa hin dhagganne.

Mudhii Iyaasu'uun

¹³ Iyaasuun qachaa Yeriko'ootitti yennaa dhikaate, nama shallaagaa buqqifatee dhaabbateeru tokko ifiin duratti dhaggee, gara isaa dhaqee, «Ati gara keenna moo gara diina keennaa ti?» jedhee gaafate.

¹⁴ Namichille deebisee, «Ani gara keessan yookiin gara diinaatille'e moti; ammoo ajajaa loltoota Mootii Waan Maraah te'ee dhufeera» jedhe.

Iyaasuulle lafatti jigee sagadeefii, «Goottaa kiyya, maan akka ani godhu barbaadda?» jedhee deebise.

¹⁵ Ajajaan loltoota Mootii Waan Maraah deebisee Iyaasu'uun, «Addeen ati dhaabbatteertu tun woyyittii waan teeteef, kophee teeti baafadhu» jedhe. Iyaasuulle akkasuma godhe.

6

Jinnana Qachaa Yeriko'oo

¹ Sodaal Israa'elootaatiif, balbalti seenuma karra qachaa Yeriko'oo cufantee eegamaa turte. Nami tokkolle seenuu yookiin bayuu hin dandeenne.

² Mootiin Waan Maraah Iyaasu'uun, «Ilaa, ani qachaa Yeriko'oo, mootii isaatii fi loltoota isaa woliin harka keetitti dabarsee kenneera.

³ Atii fi loltooti teeti haga guyyaa jaa, guyyaa keessatti yennaa tokko qachaa Yeriko'oo gogeessaan mara'a.

⁴ Hayyooti torba tultullaa gaafa korbeeyyii hoole'ee torba qabattee, Saanduqa Gondooroo Mootii Waan Maraatiin dura deentuu ti. Guyyaa torbeesso'otitti hayyooti tultullaa afuuttuun, atii fi loltooti teeti qachaa san yennaa torba cinaa mara'a.

⁵ Isaan qoonqoo tultulla'aa adoo wol irraa hin kutin, tultullaa yennaa afuufanuun dhageettane, kolbaan marti qoonqoo ol qabattee iyyituu ti. Achiin duuba dalleenni dhaka'aa ka qacha'aa hin jiga; kolbaan sun nami tokkoon tokkonuu fuula ififi duraan gara qacha'aa seenuu ti» jedhe.

⁶ Iyaasuun ilmi Nunii hayyoota waamee, «Saanduqa Gondooro'oo fuudha'atii, isin hayyooti torba tultullaa gaafa korbeeyyii hoole'ee torba qabadha'atii Saanduqa Gondooroo Mootii Waan Maraatiin dura deema'a» jedhe.

⁷ Inni kolba'aan, «Deema'atii, qachaa gogeessaan marsa'a; worri meya lolaa hidhate Saanduqa Gondooroo Mootii Waan Maraatiin dura deemuu ti» jedhe.

⁸ Iyaasuun kolba'atti dubbateen duuba, hayyooti torba worri Mootii Waan Maraatiin dura tultullaa gaafa korbeeyyii hoole'ee torba qabattee deemu, tultullaa san afuufaa dura deemanee; Saanduqi Gondooroo Mootii Waan Maraalle isaan gula deeme.

⁹ Worri meya woraanaa hidhateerulle, hayyoota tultullaa afuufanuun dura deeme; worri kuun ammoo, hayyooti adoo wol irraa hin kutin tultullaa afuuttuun, Saanduqa Gondooro'ootiin duuba deeme.

¹⁰ Iyaasuun ammoo, «Haga ani, 〈Iyya'a〉 jedhee

isinitti himutti hin iyyina'a; qoonqoon teessan hin dhage'amin, dubbiin takkaalle afaan keessan keessaa hin bayin» jedhee jara ajaje.

¹¹ Maarre Iyaasuun Saanduqi Gondooro Mootii Waan Maraayennaa tokko qachaa akka maru godhe. Achiin duuba isaan addee quttumaatitti deebi'anee achi bulane.

¹² Iyaasuun barii halkan ka'e; hayyootille Saanduqa Gondooro Mootii Waan Maraayaa ba'atte.

¹³ Hayyooti torba worri tultullaa gaafa kor-beeyyii hoole'ee torba qabateeru, adoo woli irraa hin kutin tultullaa afuuqaa Saanduqa Gondooro Mootii Waan Maraayaa dura deemane. Worri meya woraanaa hidhateeru isaaniin dura deeme; worri kuun ammoo Saanduqa Gondooro Mootii Waan Maraatiin duuba deemane.

¹⁴ Guyyaa lammeesso'oo yennaa tokko gogeessaan qachaa maranee, addee quttumaatitti deebi'anee; haga guyyaa jaa akkasuma godhane.

¹⁵ Guyyaa torbeesso'ootitti barii yennaa boruun dayya'u ka'anee, akkuma qaraa yennaa torba qachaa marane; guyyaan isaan yennaa torba gogeessaan qachaa cinaa marane gaafa kana qofa.

¹⁶ Martoo torbeesso'ootitti yennaa hayyooti tultullaa afuuttu, Iyaasuun kolba'aan, «Mootiin Waan Maraayaa qachaa kana waan isiniif kenneef iyya'a!

¹⁷ Qacha'aa fi wonni qachaa keessa jiru marti akka woreegamanuuf, Mootii Waan Maraatiif murteeffamaneeran; Rahaabiin sagaagaltittiin dootuu nuuti erganne waan dhossiteef, isi'ii fi worri isii woliin mana isi'ii keessa jiru callaan hafanuu ti.

18 Isin ammoo quttuma Israa'elootaatitti rakko'oo fi badii akka hin finne waan ijjumaa balleeffamuu qabu fudhatiisa irraa ifi eeggadha'a.

19 Meeti'ii fi worqiin, mey sageettu'uu fi sibila irraa hujame marti Mootii Waan Maraatiif ka wooyoomane waan te'aneef addee karra Mootii Waan Maraatiitti maffamuu qaban» jedhe.

20 Maarre hayyooti tultullaa afuutte. Kolbaan akkuma tultullaa dhageetteen, qoonqoo guddo'oon iyyite; dalleenni qacha'aalle jige. Achiin duuba kolbaan sun nami tokko tokkonuu fuula ifi duraan gara qacha'aa seenee qabate.

21 Isaan waan qachaa san keessa jiru duudii dhiiraa fi dubartii, dargaggoottaa fi jaarsolee, loon, hoole'ee fi harree shallaaga'aan ijjeesiisaan Mootii Waan Maraatiif murteessane.

22 Iyaasuun achiin duuba dootuu lamaaniin, «Gara mana namittii sagaagaltuu sanii dhaqa'aatii, akkuma isi'iif kakattanetti isi'ii fi worra isii woliin mana isi'ii keessa jiru baasa'a» jedhe.

23 Maarre isaan deemanee abbaa isi'ii, haadha isi'ii, obboleeyyan isi'iitii fi worra isii woliin jiru mara baasane; maatii isi'iille mara fidanee quttuma Israa'elootaatiin ala qubachiisane.

24 Achiin duuba isaan meetii, worqii, meya sageettu'uu fi sibiila irraa hujame addee karra Mootii Waan Maraai keyanee, qacha'aa fi waan isa keessa jiru mara ammoo ibiddaan gubane.

25 Iyaasuun ammoo Rahaabiin sagaagaltittiin ergantoota qachaa Yeriko'oo dooyiisaaf ergamane san dhossitee waan baatteef, isii,

maatii isi'iitii fi worra isii woliin jiru mara du'a irraa hambure. Sanyiin isi'ii haga adhaa biyya Israa'elii keessa jirti.

²⁶ Yennaa san Iyaasuun,

«Nami qachaa Yeriko'oo deebisee ijaariisaaf ka'u

Mootii Waan Maraaduratti
ka abaarame hin te'a.

Nami hundee isaa buusu

ilma angaficha ifii hin dhaba;
nami karra dalleyaa dhaabu
ilma maandhicha ifii hin dhaba»
jedhee jabeessee isaan kakachiise.

²⁷ Maarre Mootin Waan Maraaduratti woliin jiraayyu; gurri isaalle lafa san duudii keessatti dhage'ame.

7

Cubbuu Akaaniitii fi Adabamiisa Isaa

¹ Kolbaan Israa'elii waan Mootii Waan Maraatiif murteeffame fudhatiisaan addatamummaa dhadde; gosa Yihuda'aa keessaa Akaaniin ilmi Karmii, akaakoon Zabdii, abuuboon Zaara'aa waan Mootii Waan Maraatiif murteeffame irraa waan fudhateef, Mootin Waan Maraaduratti woliin jiraayyu; gurri isaalle lafa san duudii keessatti dhage'ame.

² Iyaasuun qachaa Yeriko'ootii gara qachaa Aayii ka Bet'el irraa gara aduun baatu, qachaa Bet-Aweenii bira jirutti namoota ergee, «Ol bayaa'atii lafa dooya'a» jedhe; namootille ol bayanee qachaa Aayii dooyane.

³ Isaan gara Iyaasu'uu deebi'anee, «Worri Aayii diqqaa waan te'eef, isaan injifatiisaaf nama mara itti duulchisuun hin barbaachisu; akka adhanuuf

namoota kuma lama yookiin kuma sad qofa itti ergi; kolbaan Aayii diqqoo waan teeteef loltoota mara hin dadhassiiisin» jedhaneen.

⁴ Maarre Israa'elooti gara kuma sadii gara qachaa Aayii ol bayane; ammoo namoota Aayii duraa baqatane.

⁵ Namooti qachaa Aayii karra qacha'aatii haga Shebaariimiititti Israa'eloota ari'anee, irraa gadee irratti namoota soddomii jaa ijjeesane. Achiin duuba gadhaan kolbaa Israa'elii akka gaga'aa baqeera.

⁶ Yoos Iyaasu'uu fi sooreyyiin Israa'elii gadda-neey woyaa ifii tarsaasane; isaan mataa ifii irratti bukuu facaafatanee, Saanduqa Gondooroo Mootii Waan Maraa duratti lafatti gad gombifamanee, haga galgalaa achi turane.

⁷ Iyaasuun, «Maaloo, Goottaa Mootii Waan Maraa! Kolbaa tana as laga Yordaanosii gamatti maaf buutte? Harka worra Amoorotaatitti kennitee nu balleessiisaafii? Adoo laga Yordaanosiiitiin gamatti hannee hin jiraannuu!

⁸ Ee Gootta'a, Israa'elooti diinota ifii eega baqatte, ani maan jedha ree?

⁹ Worri Kana'aanotaatii fi worri lafa san keessa jiru duudiin marroo waan kanaa hin dhage'an. Isaan nu duudii marsanee, lafa irraa nu hin balleessan. Maqaa guddaa keetiif jettee maan goota ree?» jedhe.

¹⁰ Mootiin Waan Maraa Iyaasu'uun, «Ka'i! Maaf lafatti gad gombifante?

¹¹ Kolbaan Israa'elii cubbuu hujjeerti! Gondo-oroo tiyya ta ani akka eegattuuf ajaje diiddeerti.

Waan ana Mootii Waan Maraatiif murteeffame irraan fudhattee, hattee, soddee karra ifii wolille'een keyatteerti.

¹² Tanaaf kolbaan Israa'elii diinota ifii dura dhaabbatuu hin dandeenne; akka woreegamanu ana Mootii Waan Maraatiif waan murteeffama-neef, isaan diinota ifii duraa baqatan. Waan akka badduuf ani murteesse yoo balleessitane malee, ani deebi'ee isin woliin hin jiraadhu.

¹³ Ka'iiti kolbaa qulleessi! «Mootiin Waan Maraawaaqi Israa'elii: Ee Israa'el! Wonni Mootii Waan Maraatiif murteeffame odduu teessan jira. Waan Mootii Waan Maraatiif murteeffame kana odduu teessanii haga baattanutti diinota keessan dura dhaabbatuu hin dandeettanu; boruuf ifi qulleessa'a.

¹⁴ Barii gosuma gosa keessaniin dhikaadha'a. Gosi Mootiin Waan Maraawaa filu golii maatii maati'iitiin, maatiin Mootiin Waan Maraawaa filu dhiirti tokko tokkoon Mootii Waan Maraawaa duratti dhikaatuu ti.

¹⁵ Nami wonni Mootii Waan Maraatiif murteef-fame biratti dhaggame, Gondooroo Mootii Waan Maraawaa diigee, salphinna hamaa kolbaan Israa'elii keessatti waan godheef, innii fi wonni inni qabu marti gubamuu ti, jedhii isaanitti himi» jedhe.

¹⁶ Iyaasuun barii halkaniin ka'ee Israa'el gosa gosaan fidee dhikeessee, Waaqi gosa Yihuda'aa file.

¹⁷ Iyaasuun gosa Yihuda'aa golii maatii maati'iitiin duratti dhikeessee, isaan keessaa Waaqi golii maatii Zaara'aa file. Achiin duuba maatiin Zaara'aa duudiin duratti dhikaattee, Waaqi maatii Zabdii file.

18 Achiin duuba Iyaasuun maatii Zabdii dhiira tokko tokkoon gara duraa dhikeesse. Waaqille Aakaanii ilma Karmii file; Karmi ilma Zabdii ti, Zabdi ilma Zaara'aa ti.

19 Iyaasuun ammalle Akaaniin, «Ilma kiyya, Mootii Waan Maraa Waaqa Israa'eliitiif ulfinna kenni; isa leellifadhu. Waan gootelle amma na hin dhossinii natti himi» jedhe.

20 Akaan deebisee, «Dhuguma ani Mootii Waan Maraa Waaqa Israa'elii yakkeera; wonni ani yakkelle,

21 meya dhagge keessaa woyaa dansaa worra Shiinaarii*, meetii gara kiiloogiraama lamaatii fi worqii gara giraama shantamaa dhaggee kajeelee fudhadhe. Woyaan dafkaana kiyya keessatti awwaalante, meetiille woyaa jalaan jirti» jedhe.

22 Maarre Iyaasuun ergantoota erge; isaanille gara dafkaana isaa rukkisanee mey dafkaana keessatti awwaalamee, meetiin jalaan jirtuun dhaggane.

23 Isaan meya dafkaana keessaa baasanee addee Iyaasu'uu fi kolbaan Israa'elii duudiin jirtutti fidanee, Mootii Waan Maraa dura naqane.

24 Achiin duuba Iyaasu'uu fi Israa'elooti duudiin Aakaanii ilma Zaara'aa, meetii, geellaa, Worqii cittuu, ilmaan isaatii fi ijoollee durraa ta isaa, loon, harree, hoolee, dafkaana isaatii fi waan inni qabu mara fuudhanee gara dhooqa rakko'otitti geessane.

25 Iyaasuun Akaaniin, «Ati maaf rakkoo tana nutti fidde? Mootiin Waan Maraa adha rakkoo

* **7:21 Shiinaar:** Biyya Baabilonii ti.

sitti hin fida» jedhe; kolbaan Israa'elii marti Aakaanii fi maatii isaa dhaka'aan tumanee ij-jeesanee, ibiddaan gubane.

²⁶ Aakaanii gubame irratti tuulaa dhaka'aa gud-doo itti tuulane; tuulaan dhaka'aa sun haga adhaalle jirti. Mootiin Waan Maraalle aaree gubati-isa lakkise.

Tanaaf addeen sun haga adhaalle, «Dhooqa rakko'oo[†]» jedhanti.

8

Diigamiisa Qachaa Aayii

¹ Mootiin Waan Maraai Iyaasu'uun, «Hin so-daatin! Gadhaa hin guurin! Loltoota teeti duudii fudhadhuutii gara qachaa Aayii ol bayi; kunoo ani mootii qachaa Aayii, kolbaa isaa, qachaa isaatii fi lafa isaa harka keetitti dabarsee kennaara.

² Akkuma qachaa Yeriko'ootii fi mootii qachaa Yeriko'oo goote, qachaa Aayiitii fi mootii qachaa saniille akkasuma hin goota; ammoo hori'ii fi waan qachaa keessaa boojitu ifiif fudhadhu; loltoota teeti keessaa garii qachaa duubaan kushee qabachiisi» jedhe.

³ Maarre Iyaasuun loltoota ifii duudii woliin qachaa Aayii loliisaaf ka'e. Inni loltoota ifii worra irra jajjabaa kuma soddoma filee halkaniin ergee,

⁴ isaan ajajee, «Miidhassa'aa caqasa'a. Qacha'an duubatti kushee qabadha'atii loliisaaf qophowa'a malee, irraa guddoo hin fagaatina'a.

[†] **7:26 Dhooqa rakko'oo:** Afaan Ibrootaatiin *Aakor jechu'u*.

⁵ Anii fi namooti na woliin jiranu qacha'atti hin dhikaanna. Yennaa isaan akkuma durii nu loliisaaf bayanu, isaan duraa hin baqanna.

⁶ Isaan «Akkuma durii nu duraa baqataaran» jedhanee, qachaa keessaa haga isaan fageessin-utti nu ari'an.

⁷ Achiin duuba kushee keessaa baya'atii, qachaa qabadha'a. Mootiin Waan Maraawaaq keessan qachaa san dabarsee isiniif hin kenna.

⁸ Qachaa qabattaneen duuba guba'a. Akkuma Waqqi ajaje godha'a; kunoo, ani isinitti himeera» jedhe.

⁹ Maarre Iyaasuun erge; isaanille addee san dhaqanee, qachaa Aayii irraa gara aduun seen-tuun qachaa Aayiitii fi Bet'elii oddu'utti riphanee eegane; Iyaasuun ammoo halkan san loltoota hafane kaan bira bule.

¹⁰ Iyaasuun barii halkaniin ka'ee, loltoota ififi gogeessatti galche. Achiin duuba innii fi sooreyyiin Israa'elii worra duulu gara qachaa Aayii sooressane.

¹¹ Loltooti isa woliin jiranu duudiin ol bayanee, qachaa Aayiitiin dura gara kaabaatitti qubatane; isaanii fi qachaa Aayi odduu dhooqatti jiraayyu.

¹² Iyaasuun namoota gara kuma shanii fuud-hee, akka isaan riphanee eeganuuf qachaa Aayii irraa gara aduun seentutti Bet'elii fi Aayi odduu keye.

¹³ Loltoota garii qachaa irraa gara kaabaatitti, ka hafane gara aduun seentutti addee qabachi-isane. Iyaasuun ammoo halkan san dhooqa keessa bule.

¹⁴ Mootiin Aayii tana yennaa dhagge, innii

fi namooti qachaa keessa jiranu duudiin barii halkaniin ariifatanee, kolbaa Israa'elii loliisaaf gara fuullee Arabaayiititti* gad bayane. Mootichi ammoo akka namooti qacha'aan duubatti riphanee eegiisatti jiranu hin beenne.

¹⁵ Iyaasu'uu fi kolbaan Israa'elii duudiin waan injifatamane ifi fakkeessanee gara goomole'ee baqatane.

¹⁶ Namooti qachaa Aayii duudiin akka isaan ari'anuuf waamamane; isaanille adoo Iyaasuu ari'anuu qachaa irraa fagaatane.

¹⁷ Nami Israa'eloota ari'iisaaf qachaa Aayiitii fi Bet'elii keessaa hin bayin hin jiruuyyu. Isaan qachaa eeddo malee lakkisanee kolbaa Israa'elii ari'ane.

¹⁸ Achiiin duuba Waaqi Iyaasu'uun, «Eboo teeti gara qachaa Aayii qabi; ani qachaa kana harka keetitti dabarsee kennaara» jedhe; Iyaasuulle eboo ifii gara qachaa Aayii qabe.

¹⁹ Akkuma inni harka ifii ol kaaseen, loltooti riphaneeranu ariiti'iin ka'anee gara qacha'aa figanee qachaa san qabatanee, yoosuma ibidda itti cassiisane.

²⁰ Worri qachaa Aayii garagalee yennaa ilaalu, aarri qachaa keessaa ol ka'uun dhagge. Kolbaan Israa'elii ta gara goomole'ee baqataa turte, worra isaan ari'u loliisaaf waan itti garagalteef, worri ari'u karaa miliqu dhabe.

²¹ Iyaasu'uu fi kolbaan Israa'elii duudiin, worri kushee qabatee riphe akka qachaa qabatee fi

* **8:14 Arabaayi:** Afaan Ibrootaatiin *diida goomole'ee* jechu'u.

aarri qachaa keessaa akka ol ka'e yennaa dhag-gane, garagalanee worra qachaa Aayii adhane.

²² Worri qachaa qabate sun qachaa keessaa bayee loliisaaf gad dhufe; maarre Israa'elooti worra qachaa Aayii marsanee, nami tokkolle adoo hin hafin yookiin hin miliqin ijjeesanee fixane.

²³ Mooticha qachaa Aayii ammoo booji'anee gara Iyaasu'u geessane.

²⁴ Worri Israa'elii, namoota qachaa Aayii worra isaan ari'uu dhaqe duudii goomolee keessatti nami tokkolle adoo hin hafin shallaaga'aan ijjeesanee fixane. Achiin duuba gara qachaa Aayii deebi'anee worra achi keessaa duudii shallaaga'aan ijjeesane.

²⁵ Gaafa san kolbaan qachaa Aayii marti dhiiraa fi dubartiin kuma kudhanii lamaa dhumate.

²⁶ Worri qachaa Aayii keessa jiru duudiin haga dhumatutti, Iyaasuun harka iffi ka ittiin eboo qacha'atti qabe gad hin buufanne.

²⁷ Worri Israa'elii ammoo akkuma Waaqi Iyaasuu ajajetti, hori'ii fi waan qachaa keessaa booji'ane fudhatane.

²⁸ Maarre Iyaasuun qachaa Aayii gubee, akka tuulamu godhe. Qachaan sun haga adha akka-suma jira.

²⁹ Iyaasuun mooticha qachaa Aayi muka irratti fannisee, haga galgalaa achitti lakkise; yennaa aduun seentu reeffa muka irraa buusanee, seen-suma karra qacha'aatitti akka gatanu ajaje. Isaan tuulaa dhaka'aa guddoo itti tuulane; tuulaan sun haga adhaa achi jirti.

³⁰ Achiin duuba Iyaasuun gaara Ebaalii irratti

Goottaa Waaqa Israa'eliitiif addee ciinca'aa huje.

³¹ Iyaasuun akka Muuseen tajaajilaan Waaqaa kolbaa Israa'elootaa ajajee fi akka kitaaba Seera Muuse'ee keessatti barreeffantetti, dhakaa hin bocaminii fi ka mey sibilaan hin tuqin irraa addee ciinca'aa huje. Isaan achi irratti ciinca'aa fi woreega tokkumma'aa[†] Mootii Waan Maraatiif dhikeessane.

³² Achitti inni Israa'elootaa duratti, seera Muuseen barreesse irraa dhakoota irratti barreesse.

³³ Kolbaan Israa'elii duudiin, jaarsolee isaanii, qondaaltotaa fi abbootii mura'aa ta isaaniitii fi orma isaan woliin jiru wolille'een Saanduqa Gondooro'oo garanaa fi gara kaaniin Lewwoota worra hayyoota Saanduqa Gondooro'oo ba'atane dura dhaabbattane; Muuseen tajaajilaan Waaqaa kolbaa Israa'elii akka eebbisani dursee akkuma isaan ajajetti worri gariin gara gaara Geriiziimititti, worri gamisi gara gaara Ebaalititti garagalee dhaabbate.

³⁴ Achiin duuba Iyaasuun Seera duudii, eebbaa fi abaarsa, akkuma kitaaba Seeraa keessatti barreeffame qoonqoo guddo'oon dubbise.

³⁵ Dubbii Muuseen ajaje duudii keessaa, wonni Iyaasuun wolde'a Israa'elii dubartoota, ijoolle'ee fi worra orma isaan woliin jiru duudi'itti hin dubbisin hafe hin jiru.

9

Worri Giibe'onii Iyaasuu Sobe

[†] **8:31 Woreega tokkumma'aa:** Yookiin nageya.

¹ Moototi Yordaanos irraa gara aduun seentuu ta biyya koobitti'ii, biyya gammoojji'iitii fi qarqara Abbaayaa Mediteraaniya'aa haga kaaba Libaanoniittti jiranu, moototi Heetotaa, Amoorotaa, Kana'aanotaa, Pheriizotaa, Hiiwotaatti fi Yibusootaa duudiin waan kana yennaa dhage'ane,

² Iyaasu'uu fi kolbaa Israa'elii loliisaaf wolitti dacha'anee **dhufane**.

³ Worri lafa Giibe'onii Hiiwoti ammoo, waan Iyaasuun qachaa Yeriko'ootii fi Aayii irratti godhe yennaa dhage'ane,

⁴ Iyaasuu sobiisaaf murteeffatane. Isaan worra lafa fago'ootii ergamane ifi fakkeessanee, galaa qopheeffatanee, subba dullootaa fi qalqalluu daadhii woyni'ii ka dulloomee tarsa'ee erbame harree ifiittti fe'atane.

⁵ Isaan kophee dulloontee hodhante keyatanee, woyaa dulloonelle uffatane. Daabboon isaan galaa godhatane duudiin goddu'uu fi ta buullansootte.

⁶ Achiin duuba isaan gara quttuma Iyaasu'uu Gilgal dhaqanee, Iyaasu'uu fi Israa'elootaan, «Nuuti isiniin firoomiisaaf lafa fago'ootiin dhunneerra, kowa'a wol gondoorra» jedhane.

⁷ Israa'elooti ammoo Hiiwotaan, «Isin dhikoo teenna leetan fa te'a, attamiin wol gondoorra ree?» jedhane.

⁸ Isaan Iyaasu'uun, «Nuuti tajaajiltoota teeti» jedhane.

Iyaasuun ammoo, «Isin eennu? Eessaa dhut-tane» jedhee isaan gaafate.

⁹ Isaanille deebisanee, «Nuuti tajaajiltooti teeti, gurra Goottaa Waaqa keetii, waan inni biyya

Gibxi'iititti godhe duudii dhageennee, biyya fago'ootii dhunne;

¹⁰ waan inni mootota Amoorotaa lamaan worra laga Yordaanosii irraa gara aduun baatu jiranu, Sihoonii mootii Heshibooniitii fi Oogii mootii Baashaanii ka qachaa Ashtaaroo le'anu godhe duudiille dhageenneerra.

¹¹ Jaarsoleen teennaa fi worri biyya teenna keessa le'u duudiin nu'uun, «Deensa kara'aatiif galaa qabadha'aatii, gara Israa'elootaa deema'aatii isaaniin wol dhagga'a; isaanille'een, «Nuuti tajaajiltoota teessan; kowa'a wol gondoorra» » jedha'a.

¹² Daabboo teenna ilaala'a. Yennaa nuuti isiniin wol dhaggiisaaf mana keennaa qabannee baane o'itu'u. Amma ammoo, akka isiin goddee buullan-sootte ilaala'a!

¹³ Qalqallooti daadhii woyni'ii kana yennaa itti guutanne haareya; amma kunoo tatarsa'eera. Karaa fagoo deemiisa keenna irraa ka ka'e woyaan teennaa fi kopheen teenna dulloonteerti» jedhane.

¹⁴ Israa'elooti sagalee diqqoo jara irraa fudhatane malee, marroo waan kanaa fedha Waaqaa hin gaafanne.

¹⁵ Maarre Iyaasuun akka isaan hin ijjeenie isaan woliin wol gondoore; jaarsoleen kolba'aalle gondooroo san eegiisaaf kakatte.

¹⁶ Wol gondooranee guyyaa sadiin duuba, Israa'elooti, worri kun ollaa isaaniitii fi worra dhikoo isaanii jiru akka te'ane dhage'ane.

¹⁷ Guyyaa sadiin duuba kolbaan Israa'elii addee quuttumaatii kaatee, gara qachaa worri kun le'uu

Giibe'on, Kefiiraa, Berootii fi Kiriiyat-Ya'ariimii dhaqane.

¹⁸ Israa'elooti ammoo sooreyyiin isaanii maqaa Goottaa Waaqa Israa'eliitiin waan isaaniif kakata-neef isaan hin ijjeenne. Israa'elooti duudiin mar-roo waan kanaa sooreyyii irratti gungunte.

¹⁹ Sooreyyiin ammoo, «Nuuti maqaa Goottaa Waaqa Israa'eliitiin isiniif kakanneerra; tanaaf amma isaan miidhuu hin dandeennu.

²⁰ Kakuu isaaniif kakanne diinnee mufin Waaqaa akka nutti hin dhunne, kowa'a jiraatanuu lakinnaa.

²¹ Akkuma sooreyyiin isaanitti murteessitetti jiraatanuu ti; ammoo qoraan biyyaaf cassaa, bisaan biyyaa woraabuu ti» jedhane.

²² Iyaasuun worra Giibe'onii waansisee, «Isin as dhikoo teenna adoo leetanuu, ‹Nuuti fago'oo dhunne› jettanee maaf nu soddane?

²³ Tana waan gootaneef, Waaqi isin abaa-reera. Kolbaan teessan qoraan cassiisaa fi bisaan worabiisaan, mana Waaqa kiyyatiif haga bara baraa garboolee te'an» jedhe.

²⁴ Isaan deebisanee Iyaasu'uun, «Mootiin Waan Maraa Waaqi keessan lafa tana duudii isin akka dhaalchisuu fi kolbaa lafa tana keessa jiraattu duudii akka balleessu, tajaajilaa ifi Muusee akka ajaje waan dhageenneef, isin guddoo sodaannee lubbuu teenna hamburatiisaaf tana goone.

²⁵ Kunoo, nuuti harka keeti keessa jirra; waan ila teeti duratti dansa'aa fi sirrii te'ee mudhate nu irratti godhi» jedhaneen.

²⁶ Tanaaf Iyaasuun harka Israa'elootaa irraa isaan hambure; Israa'elootille isaan hin ijjeenne.

27 Gaafas Iyaasuun jara san qoraan cassaa, bisaan woraabaa, kolbaa Israa'eliitii fi addee ci-incaa Mootii Waan Maraa akka tajaajilanu godhe. Isaan haga adhaa addee inni akka itti waaqonfa-muuf filatetti hujii tana huijisatti jiran.

10

Aduun Dhaabbatte

1 Adoonii-Zedeq mootiin Yerusaalemii, Iyaasuun qachaa Aayii fudhatee ijumaa akka balleesse, waan inni qachaa Yeriko'ootii fi mootii Yeriko'oo, Aayii fi mootii Aayii godhe, worri Giibe'oniille Israa'eloota woliin akka wol gondooranee woliin le'iisatti jiranu yennaa dhage'e,

2 qachaan Giibe'onii akkuma qachoota moototaan bulanuu, qachaa gudda'aa fi qachaa Aayi caalaa guddaa, loltootille jajjaboo waan te'aneef, Adoonii-Zedeqii fi namooti isaa guddoo sofaatane.

3 Maarre Adoonii-Zedeq mootiin Yersaalemii, gara Hohaamii mootii Kebroonii, Fiiraamii mootii Yarmuutii, Yaafii'aa mootii Laakiishii, Deebirii mootii Egaloonee ergee,

4 «Worri Giibe'onii, Iyaasu'u fi kolbaa Israa'elii woliin le'iisaaf waan wol gondooreef, kowa'a qachaa kana loliisa na qarqaara'a» jedhe.

5 Achiin duuba mootiin Yersaalemii, mootiin Kebroonii, mootiin Yarmuutii, mootiin Laakiishii, mootiin Egaloonee, moototi Amoorotaa shanan kun loltoota ifii woliin ol bayanee, Giibe'on marsanee lolane.

6 Worri Giibe'onii gara Iyaasuu addee Giilgal jedhantutti qubateeruu ergatanee, «Moototi Amoorotaa worri biyya koobittii keessa le'u duudiin, nu loliisaaf waan wolitti qabamaneeranuuf, goottaa keenna nutti hin daaw'atin; dafii koyii nu qarqaar; nu hamburi» jedhane.

7 Tanaaf Iyaasuun loltoota ifii duudi'ii fi loltoota lolaan beekkamane woliin Giigalii bayanee demane.

8 Waaqi Iyaasu'uun, «Ani injifachaa waan sii kenneeruuf isaan hin sodaatin; isaan keessaa nami tokkolle si dura dhaabbatuu hin dande'u» jedhe.

9 Iyaasuun Giigalii ka'ee halkan guutuu deemaa bulee dedhuma worra Amoorotaatitti dhufe.

10 Waaqi Amooroti Israa'eloota duratti gara itti goranu akka wollaalanu godhe; Israa'elooti Giibe'onitti isaan qalanee, worra hafelle karaa Bet-Horoonitti ol bawu irraa, haga qachaa Aazeqa'atii fi qachaa Maqeda'aatitti ari'ane.

11 Worri Amoorotaa Israa'elootaan dura Bet-horoon irraa gad adoo baqatuu, haga Aazeqa'atitti Waaqi gubbaa irraa dhakaa bokkeyaa gugurdaa isaanitti buuse; worra Israa'elooti shallaaga'aan iijeesane caalaa, worra dhakaa bokkeyatiin du'etti caala.

12 Guyyaa Waaqi worra Amoorotaa Israa'elootatti dabarsee kenne, Iyaasuun kolbaa Israa'elii dura dhaabbatee Waaqaan,

«Adu'u, gaara Giibe'onii gubba'atti dhaabbadhu;
Ji'a, dhooqa Ayalonii gubba'atti dhaabbadhu» jedhe.

¹³ Israa'elooti diinota ifii haga haluu bayanutti aduun dhaabbatte; jiinille adde'ee hin tachoone. Tunille kitaaba Yaashaar barreesse keessatti dhagganti. Aduun guyyaa san guutuu wodhakkaa gubbaa irratti dhaabbattee turte malee, seeniisaaf hin ariifanne.

¹⁴ Gaafas Waaqi Israa'elootaaf waan loleef, guyyaan Waaqi itti namaaf dhage'e ka akkasii tanaan qara yookiin duuba tokkolle te'ee hin beeku.

¹⁵ Achiin duuba Iyaasu'uu fi loltooti isaa duudiin, gara addee itti qubatanee Giilgalitti deebi'anee.

Moototi Shanan Ijjeefamane

¹⁶ Moototi Amoorotaa Shanan baqatanee goda Maqed'a'aa keessatti dhokatane.

¹⁷ Moototi Shanan tun goda Maqed'a'aa keessatti akka dhokataneeranu Iyaasu'utti himame.

¹⁸ Iyaasuun, «Dhakaa gugurdaa afaan godaatitti gangalcha'atii, namoota eeganu itti godha'a.

¹⁹ Isin ammoo achi hin turina'a. Diinota keessan ari'atii duubaan isaan lola'a; Goottaan Waaqi keessan injifachaa waan isinii kenneeruuf, akka isaan qachoota ifiititti seenanu hin godhina'a» jedheen.

²⁰ Iyaasu'uu fi Israa'elooti diinota ifii ijjeesane; worri gariin callaan qachaa ifii ka dalleenni itti ijaarame seenee hafe.

²¹ Achiin duuba namooti Iyaasu'uu duudiin nageyaan gara addee quttuma isaa Maqed'aatti deebi'anee.

Nami lafa sanii tokkolle Israa'elootatti hin gamne.

22 Achiin duuba Iyaasuun, «Afaan godaa bana'atii mootota shanan san achi keessaa gad baasa'atii natti fida'a» jedhe.

23 Maarre isaan mootota shanan san mootii Yerusaalemii, mootii Kebroonii, mootii Yarmuu-tii, mootii Laakiishiitii fi mootii Egloonii goda keessaa gad baasanee gara isaa fidane.

24 Yennaa isaan mootota san gara Iyaasu'uu fidane, Iyaasuun namoota Israa'elii duudii waamee, ajajjoota woraanaa ta ifitiin, «As kowa'atii miila keessaniin morma mootota kanaa irra ijjadha'a» jedhe. Isaanille dhufanee miila ifitiin morma mootota sanii irra ijyatane.

25 Iyaasuulle ajajjuu woraana ifitiin, «Diinota keessan worra isin lolu'uuf jirtanu duudii Waaqi akkasuma waan godhuuf hin sodaatina'a; hin nayina'a, jabaadha'a jajjabaadha'a» jedheen.

26 Achiin duuba Iyaasuun mootota shanan san ijjeesee, muka shan gubba'atti fannise; reeffi isaaniille haga galgalaa achuma ture.

27 Aduun seenaartuun Iyaasuun reeffi mootota sanii mukoota itti fannifame irraa akka gad bu-ufamuu fi goda isaan dur dhokatanee turanetti akka gatamu ajaje. Isaan dhakoota gugurdaa afaan godaa irra keyane; dhakooti sun haga ad-haa achi jiran.

Iyaasuun Lafa Amoorotaa Hedduu Qabate.

28 Iyaasuun gaafuma san Maqedaa qabatee, namoota qachaa san keessaatiif i mootticha qachaa sanii shallaaga'aan ijjeese; nama qachaa san keessaa tokkolle hin hamburre. Inni mootii Yeriko'ooakkuma godhe, mootii Maqeda'aalle godhe.

29 Achiin duuba Iyaasu'uu fi Israa'elooti isa woliin jiranu marti qachaa Maqeda'atii gara qachaa Liibna'aa taranee qachaa san lolane.

30 Waaqi qachaa Liibna'atii fi mootii qachaa sanii harka Israa'elootaatitti dabarsee kenne. Isaan namoota qachaa sanii ijjeesanee, nama tokkolle hin hamburre. Isaan mootii Yeriko'oo akkuma godhane, mootii Liibna'aalle godhane.

31 Achiin duuba Iyaasu'uu fi kolbaan Israa'elii duudiin qachaa Liibna'atii gara qachaa Laakiishii taranee marsanee lolane.

32 Lolli jalqabee guyyaa lammeesso'ootitti Waaqi qachaa Laakiishii harka Israa'elootaatitti dabarsee kenne; isaan akkuma qachaa Liibna'aa godhane, namoota qachaa Laakiishii keessa jiranu duudii shallaaga'aan ijjeesane.

33 Yennuma san Horaam mootiin Gezerii, kolbaa Laakiishi qarqaariisaaf dhufe; Iyaasuun ammoo Horaamii fi loltoota isaa injifate. Isaan keessaa nami tokkolle hin hanne.

34 Achiin duuba Iyaasu'uu fi Israa'elooti isa woliin jiranu duudiin qachaa Laakiishiitii ka'anee, gara qachaa Egloonii dhaqanee marsanee lolane.

35 Isaan gaafasuma qachaa san qabatanee, akkuma qachaa Laakiishii godhane namoota qachaa san keessa jiranu duudii ijjeesane.

36 Achiin duuba Iyaasu'uu fi Israa'elooti isa woliin jiranu duudiin Egloonii ka'anee ol bayanee qachaa Kebroonii lolane.

37 Isaan qachaa Kebrooniitii fi olloota qachaa sanii qabatanee, mootichaa fi namoota mara shallaaga'aan ijjeesane; akkuma qachaa Egloonii

godhane qachaa Kebrooniille balleessanee, nami tokkolle hin hanne.

³⁸ Achiin duuba Iyaasu'uu fi Israa'elooti isa woliin jiranu duudiin deebi'anee qachaa Deebirii lolane.

³⁹ Isaan qachaa san, mootii qachaa saniitii fi ollaa cinaa qachaa sanii duudii qabatanee, namoota qachaa san keessaa mara balleessane; nami tokkolle hin hanne. Akkuma Kebroon, Libna'aa fi mootii isi'ii godhane, Deebirii fi mootii isi'ille akkasuma godhane.

⁴⁰ Maarre Iyaasuun lafa duudii, biyya koobittii, goodda gara aduun baatuutii fi biyya kooba jalaa, akkasuma biyya goomolee kibba Kana'aanii*, mootota isaanii mara injifate. Inni akkuma Goottaan Waaqi Israa'elii ajaje nama duudii balleessee, nami tokkolle hin hanne.

⁴¹ Iyaasuun Qaadesh Barne'aan haga Gaaza'aa, adaala lafa Gooshenii duudii dabalatee haga qachaa Giibe'onii injifate.

⁴² Goottaan Waaqi Israa'elii kolbaa Israa'eliitiif waan loleef, Iyaasuun mootota tana duudi'ii fi lafa isaanii yennuma takka'aan qabate.

⁴³ Achiin duuba Iyaasuun Israa'eloota isa woliin jiranu duudii woliin quttuma Giilgaliititti deebi'ane.

11

Moototi Kaaba Kana'aanii Injifatante

¹ Yaabiin mootiin Hazoorii kolbaan Israa'elii akka injifatte yennaa dhage'e, gara Yobaabii

* **10:40 Kibba Kana'aanii:** Afaan Ibrootaatiin Negeb Jedha.

mootii Maadonii, gara mootota Shimrooniitii fi Akshaafii,

² gara mootota biyya koobittii kaabaa, gara mootota dhooqa laga Yordaanosii kibba Abbaayaa Galiila'aa jiranuu, gara mootota kooba jalaatii fi mootota biyya koobittii Door jedhantuu, ta gara aduun seentuun cinaa abbaaya'aatitti dhaggantuu dhaansa erge.

³ Akkasuma gara Kana'aanota bayaa adu'uutii fi seensa adu'uu jiranuu, gara Amoorotaa, gara Hiiwotaa, gara Pheriizotaa, gara Yibusootaatii fi Hiiwota worra biyya Miisphaa keessa kooba Her-moon jala jiranuu dhaansa erge.

⁴ Isaan loltoota ifi worra akka maansa irga abbaaya'aa hedduu, fardo'oo fi garreettaa fardo'oon harkifamu hedduu woliin dhufane.

⁵ Moototi tun duudiin loltoota ifi wolitti gurme-effatanee, Israa'eloota loliisaaf bisaan Meromii bira qubatane.

⁶ Waaqille Iyaasu'uun, «Isaan hin sodaatin. Ani boru yennaa tana isaan mara harka Israa'elootaatitti dabarsee kennee, akka qalamanu godha. Ati mogolee fardoo isaanii mogolchiitii, garreettaa isaanii ka fardoole'een harkifamulle ibiddaan guggubi» jedheen.

⁷ Maarre Iyaasu'uu fi loltoota isaa duudiin ded-huma bisaan Meromii biratti isaan lolane.

⁸ Waaqille harka Israa'elootaatitti dabarsee isaan kenne. Israa'elooti isaan lolanee haga Sidoonii gudditti'ii, haga Misrefot-Maayimii, karaa aduun baatu haga dhooqa Miisphaa'aa ari'ane. Nyaapha isaanii keessaa nami tokkolle adoo hin hafin fixane.

9 Iyaasuun akkuma Waaqi isa ajaje godhe; inni fardoo isaanii mogolchee, garreettaa isaanii ka fardo'oон harkifamulle guggube.

10 Yennaa san Iyaasuun gara duubaatitti deebi'ee qachaa Hazoorii qabatee, mootii qachaa saniille shallaaga'aan ijjeese. Qachaan Hazoorii dur mootummaa san duudi'iif qachaa guddicha.

11 Isaan worra achi keessaa duudii shallaaga'aan ijjeesane; nami tokkolle hin hanne; qachaan Hazoorii gubate.

12 Akkuma Muuseen tajaajilaan Waqaqaa ajaje, Iyaasuun qachoota sanii fi mootota qachaa sanii duudii qabatee, namoota duudii shallaaga'aan ijumaa balleesse.

13 Ammoo qachaa Hazoorii ka Iyaasuun gube qofa malee, Israa'elooti qachoota addee dur diigame irratti ijaaramane keessa tokkolle hin gunne.

14 Israa'elooti waan bu'aa qabu duudi'iif fi horii qachaa san keessaa duudii fudhatanee ka ifii godhatane. Namoota qachaa san keessa jiranu duudii ammoo shallaaga'aan ijjeesane; nami tokkolle hin hanne.

15 Waaqi Muusee tajaajilaa ifii akkuma ajaje, Muuseen Iyaasuu ajaje; Iyaasuulle ajajameef. Iyaasuun waan Waaqi Muusee ajaje mara huje malee, tokkolle hin hamburre.

Biyya Iyaasuun Qabate

16 Iyaasuun lafa duudii biyya koobittii, biyya kooba jalaa, biyya goomolee kibba Kana'aanii, biyya Gooshenii duudii, biyya gammoojittii, dhooqa laga Yordaanosii, biyya koobittii Israa'eliitii fi gammoojii isi'ii qabate.

¹⁷ Iyaasuun gaara Halaakii ka gara Se'iirii* ol ka'u irraa haga Ba'aal-Gaadii gaara Hermooniitin jala, dhooga Libaanonii keessaa qabatee, mootota isaanii duudii shallaaga'aan ijjeese.

¹⁸ Iyaasuun mootota tana duudii yennaa hedduu loleera.

¹⁹ Hiiwota worra qachaa Giibe'onii keessa le'u malee, qachaan tokkolle Israa'elootaan wolii galtee nageyaa hin qabu. Worri dhibiin marti lolaan injifatamanee qabamane.

²⁰ Akka isaan Israa'eloota woliin wol lolanu, Waaqi mataa jabeeyyii isaan godhe; tanaaf ijumaa akka badanu isaanitti murantee marartii malee ijjeefamane; kun ajaja Waaqi Muuse'eef kenne.

²¹ Iyaasuun yennaa san biyya koobittii, Kebroonii, Deebirii, Aanaabii, biyya koobittii Yihuda'aa maraa fi biyya koobittii Israa'elii maralle dhaqee Aanaaqota babbineeyyii qachoota isaanii woliin ijumaa balleesse.

²² Aanaaqota garii qofatti Gaazaa, Gaatii fi Ashidood keessatti hafe malee, lafa Israa'elootaa keessatti Aanaaqoti tokkolle hin hanne.

²³ Iyaasuunakkuma Waaqi Muusee ajaje, lafa san guutumatti qabatee, akka qooda gosa gosa isaaniittti Israa'elootaaf dhaala godhee kenne.

Achiin duuba kolbaan woraana irraa foorfatte.

12

Mootota Muuseen Injife

¹ Lafa Yordaanosii irraa gara aduun baatu, dhooga Aaroniitii haga gaara Hermoonii, dhooga

* **11:17 Se'iir:** Edoomille hin jedhama.

laga Yordaanosii irraa gara aduun baatu duudii moototi Israa'elooti injifatte isaan kana:

² Mootiin Amoorotaa Sihoon qachaa Heshiboonii keessa le'ee, qachaa Aro'erii ka irga dhooqa Aarnonii, dhooqa san keessa wodhakkaa Gil'aadiitii kaasee, haga laga Yaaboqii meessaa ilmaan Amooniititti,

³ gara aduun baatu dhooqa laga Yordaanosii irraa haga Abbaayaa Kenerootitti, karaa Bet-Yeshiimootittille'een haga Abbaayaa Arabaayiitii fi Abbaayaa sooddaa, karaa kibbaatiin haga goodda gaara Phisga'aa bulche.

⁴ Akkasuma worra Refaa'otaa keessaa ka hafe Oogii mootii Baashaanii, qachaa Ashitaarotiitii fi Edraayin keessa le'ee ka bulche.

⁵ Lattii mootummaa isaa gaara Hermoonii, Saalkaanii, lafa Baashaanii duudii irraa haga meessaa Geshuurotaatii fi Ma'akaatotaa, wodhakkaa Gil'aadiitii haga meessaa Sihoonii mootii Heshiboonii ti.

⁶ Moototi lamaan sun Muusee tajaajilaan Waaqaatii fi kolbaa Israa'eliitiin injifatamane. Muuseen tajaajilaan Waaqaa lafa isaanii gosa Ruubeniiitii fi gosa Gaadiitiif, akkasuma gosa Minaase'ee gamisaaf dhaala kenne.

Mootota Iyaasuun Injifate

⁷ Iyaasu'uu fi kolbaan Israa'eli, mootota Yordaanosii irraa gara aduun seentuu, Ba'aal-Gaadi dhooqa Libaanonii keessaatii haga gaara Halaakii ka gara Se'iiriititti ol ka'u injifatane. Iyaasuun lafa san akka qooda gosa gosa isaaniititti lafa isaanii kenne.

⁸ Biyyi inni isaaniif kenne biyya koobittii, biyya koobaan jalaa ta gara aduun seentuu, dhooqa laga Yordaanosii, biyya goodda gaaraa, biyya goomole'eetii fi biyya kibba Kana'anii, biyya Heetotaa, biyya Amoorotaa, biyya Kana'aanotaa, biyya Pheriizotaa, biyya Hiiwotaatii fi biyya Yibusootaa ti.

⁹ Kolbaan Israa'elii mootota qachoota asii gadii injifatte: mootii Yeriko'oo, mootii Aayi ka Bet'el cinaa jiru,

¹⁰ mootii Yerusaalemii, mootii Kebroonii,

¹¹ mootii Yarmuutii, mootii Laakiishii,

¹² mootii Egloonii, mootii Gezerii,

¹³ mootii Deebirii, mootii Gederii,

¹⁴ mootii Hormaa, mootii Araadii,

¹⁵ mootii Liibna'aa, mootii Adulaamii,

¹⁶ mootii Maqeda'aa, mootii Bet'elii,

¹⁷ mootii Taafu'aa, mootii Heferii,

¹⁸ mootii Afeqii, mootii Lashaaronii,

¹⁹ mootii Maadonii, mootii Hazoorii,

²⁰ mootii Shimroon-Meronii, mootii Akshaafii,

²¹ mootii Ta'anaa, mootii Megidoo,

²² mootii Qedeeshii, mootii Yoqnaamii ka gaara Carmelosii,

²³ mootii Doorii ka kooba Doorii gubba'aa, mootii qachaa Go'iimii ka lafa Galiila'aatii fi

²⁴ mootii Tiirza'aa ti; wolumatti mootota sod-domii tokko.

13

Lafa Hin qabatamin Jirtu

¹ Yennaa Iyaasuun guddoo dulloome Waaqiisaan, «Ati guddoo dulloonteerta; lattii haga ammaa hin qabamin jirtu ammoo baca'a.

² «Lattii hin qabamin jirtu, lafa Filisxeemotaatii fi lafa Geshuurotaa,

³ laga Shiihorii ka Gibxii gara aduun baatu jiruu ka'ee haga meessaa kaaba Eqroonii jiranu duudiin akka lafa Kana'aaniititti laakkowamane; tunille lafa mootota worra Filisxeemotaa shanan, Gaazaan, Ashidood, Ashiqalon, Gaat, Eqroonii fi Aawoti.

⁴ Gara kaabaatiin, lafa Kana'aanotaa duudi'i fi qachaa Ara'aa ka worra Sidoonotaatii haga qachaa Afeqii ka meessaa Amoorotaa ti.

⁵ Akkasuma lafa Geblootaa, Libaanon gara aduun baatu duudii, Ba'al-Gaadi gara kibba gaara Hermooniitiin haga karaa Haamaatii ti.

⁶ «Worra biyya koobittii keessa le'u Libaanonii haga Misrefot-Maayimiititti, worra Sidoonii duudii ani Israa'eloota duraa hin ari'a. Ati ammoo akkuma ani si ajaje lafa san Israa'elootaaf qoodi.

⁷ Lafa tanalle gosa sagalii fi gosa Minaase'ee gamisaaf dhaala akka te'u qoodi» jedhe.

Qoodama Lafaa

⁸ Gosi Ruubenii, gosi Gaadiitii fi gosi Minaase'ee gamisi kuun, lafa Muuseen tajaajilaan Waaqaa isaaniif kenne duraanuu fudhataneeran. Latti sun laga Yordaanosiiitiin gara aduun baatu.

⁹ Latti isaanii Aro'erii qarqara dhooqa Aarnon-iijalqaddee, qachaa wodhakkaa dhooqa san keessa jirtulle, lafa gooroo Medebaatii haga Dii-bonii,

¹⁰ qachoota Sihooniin mootiin Amoorotaa, Heshiboon keessa tee'ee bulchaa ture duudii, haga meessaa Amoonotaa,

¹¹ Giil'aad irraa haga meessaa worra Geshuurotaatii fi Ma'akaatotaa, gaara Hermoonii duudii, Baashaan irraa haga Salekaahii,

¹² lafa mootummaa Oogii mootii Baashaanii, ka baraaree worra Refaa'otaa, qachaa Ashitaarotiitii fi Edraayii keessa le'ee bulchaa turelle dabalatti. Muuseen worra kana duudii injifatee lafa isaanii keessaan isaan baase.

¹³ Teetuu malee Israa'elooti worra Geshuurotaatii fi Ma'akaatotaa lafa keessaan hin baanne; isaan haga ammaa Israa'eloota keessa le'an.

¹⁴ Akkuma Waaqi Muusee ajaje, ciincaan Goottaa Waaqa Israa'eliitiif addee ciinca'aa irratti ciinceffamu dhaala gosa Lewwi'ii waan te'eef, Muuseen sanyii Lewwi'iitiif lafa dhaalaa hin kennine.

¹⁵ Muuseen gosa Ruubenittiif akka maatii maatii isaaniittti dhaala isaaniif kenne.

¹⁶ Latti isaanii Aro'erii qarqara dhooga Aarnonii irraa qachaa wodhakkaa dhooga san keessa jiruun haga lafa gooroo adaala Medeba'aa ti;

¹⁷ akkasuma Heshiboonii fi qachoota gooroo irraa mara: Diibon, Baamot-Ba'aal, Bet-Ba'aal-Me'on,

¹⁸ Yaahaz, Qedemoot, Mefaat,

¹⁹ Kiriyyat-Aayim, Siibmaa, Zeraat-sherhaar ka kooba dhooga keessaa,

²⁰ Bet-phe'or, goodda Phiisga'aa, Bet-Yeshiimoot,

²¹ qachoota gooroo irraa mara, lafa mootum-maa Sihoonii mootii Amoorotaa ka Heshiboon keessa le'ee bulchaa turee ti. Muuseen mooticha Sihoon, sooreyyii worra Miidiyaaniitii fi worra biyya san jiru Ewii, Reqem, Zuur, Huur, Rebaa worra Sihoon woliin jiru injifate. Worri kun duudiin Mooticha Sihooniin jalatti lafa bulchane.

²² Worra Israa'elooti ijjeesane keessaa tokko morticha Bala'aamii ilma Phe'oriit ti.

²³ Meessaan gosa Ruubenii gara aduun seen-tuun laga Yordaanosii ti. Qachootaa fi ollooti kun gosa Ruubeniitiif akka maatii maatii isaaniititti lafa isaanii ti.

²⁴ Latti Muuseen ammalle gosa Gaadiitiif akka maatii maatii isaaniititti dhaala kenne:

²⁵ Lafa Yaazerii, qachoota Giil'aadii duudii, lafa Amoonotaa gamisa, haga Aro'erii lafa Raabaa ir-raa gara aduun baatu jirtu,

²⁶ Heshiboon irraa haga Raamaat-Miispha'atii fi Betoniimii, Mahanaayim irraa haga meessaa Deebirii,

²⁷ dhooga Yordaanosii keessa qachoota mootummaa Sihoonii mootii Heshibooniitiif hafane Bet-Haraam, Bet-Niimraa, Suukootii fi Zaafon. Meessaan qachoota kanaa gara aduun seen-tuun laga Yordaanosii yennaa te'u, gara kaabaatiin haga Abbaayaa Galiila'aa* ti.

²⁸ Qachootaa fi ollooti kun gosa Gaadiitiif akka maatii maatii isaaniititti lafa isaaniif kennname.

Muuseen Gosa Minaase'ee Gamisaaf Lafa Kenne

* **13:27** *Abbaayaa Galiila'aa*: Afaan Ibrootaatiin *Abbaayaa Kineretii* jedha.

²⁹ Muuseen gosa Minaase'ee gamisaaf akka maatii maatii isaaniittti lafa isaanii kenne.

³⁰ Latti isaanii Mahanaayimii haga lafa mootumaa Oogii mootii Baashaanii, Baashaan duudii, qachoota jaatama ka Yaa'iirii lafa Baashaanii keessa jiru mara,

³¹ lafa Giil'aadii gamisa, Ashitaarotii fi Edraayii qachoota Oog mootii Baashaanii ti. Qachooti kun duudiin ka Maakiirii ilma Minaase'ee te'anee, gamisa ilmaan Maakiiriitiif akka maatii maatii isaaniittti isaaniif kennamane.

³² Muuseen Yerikoo gara aduu baatuun Yordaanosiin gama, dirree Mo'aabii yennaa jiru, latti inni isaanii qoode tana.

³³ Goottaan Waaqi Israa'eliiakkuma isaanii waadaa gale, inninuu lafa isaanii waan te'eef, Muuseen gosa Lewwi'iitiif lafa hin kennine.

14

Qoodama Lafa Yordaanos Irraa Gara Aduun Seentuu

¹ Latti Kana'aanii ta Yordaanos irraa gara seensa adu'u ta hayyichi Ele'azaar, Iyaasuun ilmi Nuniitii fi sooreyyiin maatii gosoota Israa'elii, Israa'elootaaf qoodde ta asii gad jirtu.

² Lafa san akka Waaqi Muusee ajajetti laga Yordaanosiitiin gara seensa adu'u gosa sagalii fi gosa gamisaaf hixaa buusanee qoodane.

³ Muuseen lafa laga Yordaanosiitiin gara aduu baatuu gosa lamaa fi gamisa gosaatiif kenneeraayyu. Gosa Lewwi'iitiif ammoo lafa hin kennine.

⁴ Ilmaan Yoseefii, Minaase'ee fi Efreem gosa lama te'ane; gosa Lewwi'iitiif ammoo qachoota

keessa le'anuu fi lafa horii itti bobbaafatanu malee, latti isaaniif hin kennanne.

⁵ Israa'elooti akkuma Waaqi Muusee ajajetti lafa san qoodamane.

Kebroon Kaalebiif Kennante

⁶ Gaafa tokko gosa Yihuda'aa keessaa namooti Gilgalitti gara Iyaasu'uu dhufane. Isaan keessaa tokko Kaalebiin ilmi Yofunee Qenazichaa, Iyaasu'uun, «Waan Waaqi Qaadesh-Barne'aatti marroo teetii fi tiyya Muusee nama Waaqaatitti dubbate hin beetta.

⁷ Yennaa Muuseen tajaajilaan Waaqaa, Qaadesh-Barne'aa gara Kana'aanii dhaqee akka dooyuuf na erge, ani nama woggaa afurtamaa ti; ani deebi'ee gabaassa addachiisaa isatti himeera.

⁸ Namooti na woliin dooyiisa dhaqane kolbaa teenna sodaachisanee sheephisiisane; ani ammoo Goottaa Waaqa kiyyaaf addatamumma'aan ajajameera.

⁹ Gaafuma san Muuseen, «Goottaa Waaqa kiyya gadhaa keeti tokkochaan waan hordotteef, latti ati irra ijattu bara baraan si'ii fi ijoollee teetiif teeti» jedhee waadaa naaf galeera.

¹⁰ «Amma kunoo, Waaqi akkuma woggaa afurtamii shaniin dura Israa'elooti goomolee keessa deemiisatti adoo jiranuu Muuse'etti dubbate eegee na jiraachiseera. Amma ani nama woggaa saddeettamii shanii ti.

¹¹ Ani akkuma gaafa Muuseen na erge sanii jaba'a. Ani adhalle lolisaaf, bayiisaa fi galisaafille akkuma durii jaba'a.

¹² Amma yoona, biyya koobittii Waaqi gaafa san waadaa naaf gale naa kenni. Worri Aanaaqotaa babbineeyyiin akka achi jiranu, qachooti isaanille dalleya dhaka'aa jabaa akka qabu dhageet-teerta. Ammoo Waaqi yoo na qarqaare akkuma inni jedhe ani achi keessaa isaan hin baasa» jedhe.

¹³ Iyaasuun, Kaalebii ilma Yofunee eebbisee qachaa Kebroonii lafa isaa godhe kennef.

¹⁴ Kaalebiin ilmi Yofunee Qenazichaa, Mootii Waan Maraawaa Waqa Israa'eliitiif gadhaa tokkoon waan ajajameef, qachaan Kebroonii haga adhaa lafa sanyii isaa te'e.

¹⁵ Maqaan qachaa Kebroonii dur, «kiriiyat-Arbaa» jedhama; «Arbaa» ka jedhamu kun worra Aanaaqotaa keessaa nama guddaa ture.

Achiin duuba latti nageya dhaggatte.

15

Lafa Gosa Yihuda'aatiif Kennante

¹ Gosa Yihuda'aatiif akka maatii maatii isaaniittti latti haga lafa meessaa Edoomii, gara goomolee Ziiniittiin haga dhuma meessaa kibbaa jirtu kennanteef.

² Meessaan Yihuda'aa ka kibbaa dhuma kibba Abbaayaa Sooddaa irraa jalqabee,

³ Qiiqqee makkaatiin gara Ziiniittti dabaree, Qaadesh-Barne'aa irraa gara kibbaatitti deemee, Hezronitti dabaree haga Hadarii geyee, gara Qarqa'aa deebi'a.

⁴ Gara Azmoonaille dabaree haga laga Gibxi'ii deemee, Abbaayaa Mediteraaniya'aa geyee dhaabbatta. Meessaan gosa Yihuda'aa gara kibbaatiin kana.

⁵ Karaa aduun baatuun meessaan lafa isaanii dhuma Abbaayaa Sooddaa irraa ka'ee, haga dhuma laga Yordaanosii ti.

Meessaan gara kaabaa, hullufa Abbaaya'aa dhuma laga Yordaanosii irraa jalqabee,

⁶ gara Bet-Hoglaa ol dhaqee kaaba Bet-Arabaan irra bayee, haga dhakaa Bohanii ilma Ruubenii deema.

⁷ Akkasuma dhooqa Akorii irraa haga Deebirii dhaqee, karaa kaabaatiin gara Giilgalii kibba fullee Adumiimii dhooqa Akorii irraa gara kibbaa dhaggantutti deebi'a. Ittelle dabalee laga En-Shemeshii irra bayee laga En-Rogeeliititti dhaabbata.

⁸ Achiin duuba meessaan kun dhooqa ilma Hiinomii keessa bayee gara goodda kibbaatiin, qachaa Yibusootaa Yerusaalemiin baya; achii ka'ee kooba Hiinomii irraa gara aduun baatuu gubbaa bayee, haga dhuma kaaba dhooqa Reffaamii ti.

⁹ Kanaan duuba gubbaa koobaa irraa gara laga Nefto'aa, achi irraa gara qachoota gaara Eferonii bira dhufee gara Baalaa ka Kiriyat-Ya'ariim jedhamuutitti deebi'a.

¹⁰ Baalaa irraa gara aduun seentuun gara kooba Se'iirii marfata; gara kaabaatiin goodda gaara Ya'ariimii ka Kesaalon jedhamu irraa gara Betshemeshii dhaqee Tiimna'atti dabara.

¹¹ Gara kaabaatille'een gara goodda Eqroonii dhaqee gara Shiqeroonii deebi'ee, gara gaara Baalaa dabaree Yaabnel dhaqee, Abbaayaa Mediteraaniya'aatitti dhaabbata.

¹² Meessaan gara aduun seentuu irga Abbaayaa

Mediteraaniya'aa ti.

Kolbaan Yihuda'aa akka maatii maatii isi'iititti meessaa kana keessa leete.

*Kaaleb Kebroonii fi Deebir Qabate
(Abo. 1:11-15)*

¹³ Akkuma Waaqi ajaje Iyaasuun, lafa kolbaa Yihuda'aa keessaa kiriiyat-Arbaa ta «Kebroon» jedhantu, Kaalebii ilma Yofune'eetiif kenne. Arbaan abbaa Aanaaqotaa ti.

¹⁴ Kaaleb sanyii Aanaaqota sad Sheshaay, Ahi-maanii fi Talmaayin Kebroon keessaa ari'e.

¹⁵ Achii ka'ee worra Deebir* keessa le'u loliisaaf dhaqe.

¹⁶ Kaaleb, «Nama qachaa Seferii lolee qabatuuf intala tiyya ta ‹Aksaa› jedhantu isa hin heerumsiisa» jedhe.

¹⁷ Otnii'el ilmi Qenazii obboleessi Kaalebii qachaa san lolee qabate; Kaalebille intala ifi Aksaa isa heerumsiise.

¹⁸ Otnii'el gaafa fuudhaa fi heeruma isaanii akka isiin abbaa ifii irraa fichaa gaafattu itti gorse.† Yennaa isiin harree irraa baatee Kaaleb, «Maan feeta?» jedhee isii gaafate.

¹⁹ Isiin deebittee, «Latti ati naaf kennite biyya gammoojji'ii keessa waan teeteef, baleessa bisaaniille akka naaf kennitu barbaada» jette. Maarre Kaaleb baleessa bisaanii ka oliitii fi ka gadii kenneef.

Qachoota Yihuda'aa

* **15:15 Deebir:** Dur Kiriiyat-Sefer jedhama. † **15:18 Itti gorse:** Kitaaba abbootii mura'aa 1:14 keessatti Barreeffam Hibru'uu isiin isa gorsite jedha.

²⁰ Latti gosi Yihuda'aa akka maatii maatii isaaniititti fudhatane ta asii gad jirtu.

²¹ Qachooti gosa Yihuda'aa gara kibbaatiin dhuma meessaa Edoomiititti aananee jiranu, Kabze'el, Eder, Yaagur,

²² Qiinaa, Diimona, Araadaa,

²³ Qedeesh, Hazoor, Iitnaan,

²⁴ Ziif, Telem, Ba'aalot,

²⁵ Hazoor-Hadootaa, Keriyot-hezron kun «Hazoor» jechu'u;

²⁶ Amaam, Shemaa, Molaadaa,

²⁷ Hazaar-Gadaa, Heshimon, Bet-phaalex,

²⁸ Hazaar-shu'aal, Bersheebaa, Biziyyutiyyaa,

²⁹ Ba'aalaa, Eyim, Azem,

³⁰ Eltolaad, Kesil, Hormaa,

³¹ Siiqlaag, Madmaanaa, Sansanaa,

³² Lebaa'ot, Shilhim, En-Rimoon; wolumatti qachoota gugurdaa diddamii sagalii fi qachoota adaala san jiru wolitti qabata.

³³ Qachooti gugurdaan kooba jalaa Eshtaa'ol, Zoraa, Ashnaa,

³⁴ Zaano'aa, En-Gaaniim, Taafu'aa, Enaam,

³⁵ Yarmuut, Adulaam, Sokoo, Aazeqaa,

³⁶ Sha'araayim, Adiitaayim, Gederaa, Gedero-taayim, wolumatti qachoota gugurdaa kudhanii afurii fi qachoota adaala san jiru wolitti qabata.

³⁷ Akkasuma Zenaan, Hadashaa, Migdaal-Gaadi,

³⁸ Dil'aan, Miisphaa, Yaaktii'el,

³⁹ Laakiishi, Bozqaat, Egloon,

⁴⁰ Kaabon, Lamaas, Kiitliishi,

⁴¹ Gederot, Bet-Daagon, Na'aamaa fi Maakedaa, wolumatti qachoota gugurdaa kudha jaa fi qachoota adaala san jiru wolitti qabata.

⁴² Akkasuma Liibnaa, Eter, Ashaan,

⁴³ Yiftaa, Ashnaa, Neziib,

⁴⁴ Qeyilaa, Akziibii fi Maareshaa, wolumatti qachoota gugurdaa sagalii fi qachoota adaala san jiru wolitti qabata.

⁴⁵ Eqroon, qachootaa fi olloota iffi woliin;

⁴⁶ Qachoota Ashoodi biraa duudii, ka Eqroon irraa haga Abbaayaa Mediteraaniya'aa jiranu, qachoota gugurda'a fi olloota adaala isaanii woliin;

⁴⁷ Ashidoodii fi Gaazaa, qachootaa fi olloota isaanii woliin haga meessaa laga Gibxi'iitii fi irga Abbaayaa Mediteraaniya'aa.

⁴⁸ Biyya koobittii keessa Shaamiir, Yaatiir, Sokoo,

⁴⁹ Daanaa, Kiriiyat-Sanaa ka «Deebir» jedhamu,

⁵⁰ Anaab, Eshtemo'aa, Aniim,

⁵¹ Gooshen, Holoonii fi Giloo, qachoota kudha tokkoo fi qachoota adaala sanii wolitti qabata.

⁵² Araba, Dumaa, Esh'an,

⁵³ Yaanum, Bet-taafu'aa, Afeqaa,

⁵⁴ Humtaa, Kiriiyat-araba ta Hebroon jedhantu, Zi'or qachoota gugurdaa kudhanii fi qachoota adaala san jiru wolitti qabata.

⁵⁵ Maa'on, Qarmelos, Ziif, Yutaa,

⁵⁶ Yizre'el, Yarke'am, Zaano'aa,

⁵⁷ Qaayin, Giibe'aa fi Tiimnaa, qachoota gugurdaa kudhanii fi qachoota adaala san jiru wolitti qabata.

⁵⁸ Halhul, Bet-Zuur, Gedoor,

⁵⁹ Maaraat, Bet-Anoot, Elteqon, qachoota gugurdaa jaa fi qachoota adaala san jiru wolitti qabata.

⁶⁰ Kiriyyaa-Ba'aal ka «Kiriyyat-Ya'ariim» jedhamu, Raabaa, qachoota gugurdaa lamaa fi qachoota adaala san jiru wolitti qabata.

⁶¹ Goomolee keessa ammoo Bet-Arabaan, Mediin, Sekaakaa,

⁶² Nibishaan, qachoota gugurdaa sooddaa fi En-Gedii, qachoota gugurdaa jaa fi qachoota adaala san jiru wolitti qabata.

⁶³ Kolbaan Yihuda'aa ammoo Yibusoota Yerusaalem keessa le'anu ari'uu hin dandeenne. Worri Yibusootaa haga ammaa Yerusaalem keessa jiran.

16

Lafa Gosa Efreemiitii Fi Minaase'eetiif Kennante

¹ Meessaan lafa sanyii Yoseefiitiif kenname gara kibbaatiin laga Yordaanosii cinaa Yeriko'oo, madda Yeriko'oo ka gara aduun baatuutii ka'ee, gara goomole'ee dhaqee haga lafa koobittii Bet'eliititti deema.

² Bet'elii ka'ee gara Luzii dhaqee, addee Arkaawoti le'anu Ataaroot-Adaaritti dabara.

³ Achiin duuba gara aduun seentuun lafa Yaaflexootaatitti goree, cinaa Bet-horoonii jalaatiin dabaree, gara Gezerii dabaree Abbaayaa Mediteraaniya'atitti dhaabbata.

⁴ Sanyiin Yoseefii, gosi Efreemiitii fi Minaase'ee lafa ifii fudhatane.

⁵ Latti gosi Efreemii akka maatii maatii isaaniititti fudhatane tana: meessaan isaanii

gara aduun baatu Ataarot-Adaar irraa haga Bet-Horoonii gaara irraa deemee,

⁶ haga Abbaaya Mediteraaniya'aa ti. Gara kaabaatiin meessaan isaanii Mikmaata'a. Achille'ee gara aduun baatuun Taanaat-Shiilo'otti deebi'ee, gara aduun baatu Yaano'atti dabara.

⁷ Achiin duuba Yaano'aa irraa gara Ataarotii fi Na'aaratitti gad deemee, Yerikoo geyee Yordaanositti dhaabbata.

⁸ Taafu'aa irraa ka'ee gara aduun seentuun laga Qaanaa dhaqee, Abbaaya Mediteraaniya'atitti dhaabbata. Latti gosa Efreemiitiif akka maatii maatii isaaniittti kennante tana.

⁹ Tunille qachootaa fi olloota lafa gosa Minaase'ee keessaa, ta gosa Efreemiitiif kennante dabalatti.

¹⁰ Worri Efreemotaa ammoo worra Kana'aanotaa ka Gezer keessa le'anu achii ari'iisa hin dandeenne; tanaaf worri Kana'aanotaa haga adhaalle odduu isaanii le'aa akka garbootaa akka isaaniif hujanu hunnaan tolfamane.

17

Lafa Gosa Minaase'ee Gamisaaf Kennante

¹ Gosi Minaasee ilma Yoseefiif angafichaa, sanyiin Maakiirii ilma angaficha Minaasee abbaa Gil'aadotaa, lolaan jajjaboo waan te'aneef, latti Gil'aadiitti fi Baashaanii isaaniif kennante.

² Latti gara aduun seentuu maatii Minaase'ee worra hafeef, Abii'ezer, Helek, Asrii'el, Sheekem, Heferii fi Shemedaa kennante. Isaan kun sooreyyii maatii ilmaan sanyii Minaasee ilma Yoseefii ti.

3 Zelofehaad ilma Heferii ti; Hefer ilma Giil'aadii ti; Giil'aad ilma Maakiirii ti; Maakiir ilma Minaase'ee ti. Zelofehaad durra malee, ilmaan hin qabu. Maqaan isaaniille Maahilaa, No'aa, Hoglaa, Miilka'aa fi Tiirza'a.

4 Isaan gara hayyicha Ele'azaarii, Iyaasuu ilma Nuniitii fi sooreyyi'i dhaqanee, «Muuseen akka obboleeyyan teenna ta firaatitti, lafa akka nuuf kenu Waaqi isa ajajeera» jedhane. Tanaaf akka Waaqi ajajetti isaan obboleeyyan firaan woliin lafa fudhatane.

5 Sababi Minaaseen lafa Baashaaniitii fi Giil'aadii ta laga Yordaanos irraa gara aduuun baatu jirtutti dabalatee qooda kudhan fudhateef,

6 dubartooti sanyii isaaakkuma sanyii ilmaan dhiiraa lafa waan fudhatteef, latti Giil'aadii sanyii Minaase'eetiif kennante.

7 Latti Minaase'ee Asheerii kaatee, haga Mik-maataatii ta Sheekem irraa gara aduuun baatuu ti. Achiin duuba meessaan gara kibbaa deemee kolbaa En-Taafu'aa keessa leetu dabalata.

8 Latti adaala Taafu'aa ta Minaase'ee teetee, qachaan Taafu'aa ka meessaa irra jiru ammoo ka sanyii Efreemii te'e.

9 Achiin duuba meessaan haga laga Qaana'aa gad bu'a. Qachooti laga san irraa gara kibbaatitti dhaggamanu, biyya Minaase'ee keessa te'ulle ka Efreemii ti. Meessaan Minaase'ee gara kaaba lagaa dhaqee Abbaayaa Gudditti itti dhaabbata.

10 Meessaan isaanii gara aduuun seentuun abbaayaa Mediteraaniya'aa te'ee, latti gara kibbaa ta Efreemii, ta gara kaabaa ta Minaase'ee ti. Meessaan gara kaabaa lafa Asheeriititi dhaab-

bata; gara aduun baatuun lafa Yisaakoriititi dhaabbata.

¹¹ Biyyi Yisaakorii fi Asheer keessaa Bet-Shaanii fi ollooti isi'ii, Yible'aamii fi ollooti isi'ii, kolbaan qachaa Dooriiitii* fi ollooti isi'ii, kolbaan qachaa Endooriiitii fi ollooti isi'ii, kolbaan qachaa Ta'anaatii fi ollooti isi'ii, kolbaan qachaa Megidootii fi ollooti isi'ii duudiin kā Minaase'ee te'ane.

¹² Teetuu malee kolbaan Minaase'ee qachoota san qabatuu hin dandeenne; tanaaf worri Kana'aanotaa achuma keessa le'ane.

¹³ Israa'elooti jajjaboo te'anulle, Kana'aanoti akka hunnaan isaaniif hujanu godhane malee, ijumaa lafa sanii isaan hin ariine.

Sanyiin Yoseefii Lafa Dabalataa Gaafatte

¹⁴ Sanyiin Yoseefii, Iyaasu'uun, «Waaqi waan nu eebbiseef, nuuti heddu'u; ati maaf qooda tokko callaa nuuf kennite?» jedhane.

¹⁵ Iyaasuun deebisee, «Isin hedduu eega teetane, biyyi koobittiin Efreemii yoo isinitti dhiphatte, gara lafa Pheriizotaatii fi Refaa'otaa dhaqa'atii gongomaa anadha'a» jedheen.

¹⁶ Isaan deebisanee, «Latti koobittiin sun nu hin geettu; Kana'aanoti lafa dirree irra le'anuu fi worri Bet-Shaanii fi ollooti adaala sanii ka dhooga Yizre'elii keessa le'anu ammoo garreetaa sibiilaat[†] ka fardo'oon harkifamu qaban» jedhane.

¹⁷ Iyaasuun gosa Efreemiitii fi gosa Minaase'ee ka gara aduun seentu jirantuun, «Isin dhugumaan

* **17:11 Qachaa Doorii:** Yookiin Naafoti Door jedhama. † **17:16 Garreetaa sibiilaat:** Worri sun bara san garreetaa kana lolaaf itti fayyadaman.

heddu'u; guddoo jajjaboole'e. Qoodi tokko callaan isin hin gewu.

¹⁸ Tanaaf biyyi koobittiin teessan hin teeti. Koobi sun gongomaa teetulle anadha'aatii, qacce'ee jalqabaatii haga qaccee dhumaatitti lafa teessan godhadha'a. Worri Kana'aanotaa garreettaa sibiilaa ka fardo'oон harkifamu qabaatee, jajjaboo te'ulle isin isaan hin ariitan» jedhe.

18

Qoodama Lafa Hattee

¹ Israa'elooti injifatanee lafa qabataneen duuba, wolde'i gumii Israa'elii duudiin Shiilo'otti wolitti qabamee, dunkaana itti Waaqa wolde'anu dhaabane.

² Kolbaa Israa'elii keessaa gosi torba haga ammaalle qooda lafa ifii ka hin dhaggatin jiraniiyuu.

³ Maarre Iyaasuun kolbaa Israa'eliitiin, «Lafa Goottaan Waaqi abbootii teessanii isiniif kenne seentanee qabatiisaaf haga yoomii eeddan?

⁴ Gosa duudii keessaa nama sad sad naa fila'a. Isaan dhaqanee biyya keessa deddeebi'anee, lafa gosi isaanii qoodamu'uu malte ilaalanee akka gara kiyya deebi'anu hin erga.

⁵ Isaan lafa san addee torbatti qoodan. Worri Yihuda'aa lafa ifii ta kibbaa keessa, worri Yoseefiille lafa ifii ta kaabaa keessa le'an.

⁶ Latti torba sun maan akka fakkaattu barreessa'aatii naa fida'a. Ani Goottaa Waaqa keenna duratti hixaa isiniif buusa.

⁷ Te'uu malee worri Lewwi'ii qoodi isaanii hayyoota te'anee Waaqa tajaajiliisa waan te'eef, isin

keessaa isaan qooda lafaa hin dhaggatanu. Gosi Gaadii, Ruubenii fi gamisi goса Minaase'ee, lafa ififi ta Muuseen tajaajilaan Waaqaa isaaniif kenne ta laga Yordaanos irraa gara aduun baatuu duruu fudhataneeran» jedhe.

⁸ Namooti lafa qorqoriisaaf adoo hin deemi-niin dura, Iyaasuun, «Gara lafa duudi'ii dhaqa'aa ilaala'atii, maan akka fakkaattu barreessa'atii gara kiyya deebi'a'a. Anille Waaqa duratti as Shiilo'otti hixaa isiniif buusee hin qooda» jedhe.

⁹ Maarre namooti lafa duudii dhaqanee, qachoota galmeessanee lafa addee torbatti attam akka qoodane barreeffamaan keyane. Achiin duuba quttuma Shiilo'otitti gara Iyaasu'uu deebi'anee.

¹⁰ Iyaasuun Waaqa duratti hixaa isaaniif buuse. Worra Israa'elii ka hafanelle'eef akka goса gosa isaaniititti lafa qoode.

Lafa Gosa Beniyaaminiitiif Kennante

¹¹ Hixaan duraa akka maatii maatii isaaniititti goса Beniyaaminiif bu'e; latti isaanii wodhakkaa goса Yihuda'atii fi Yoseefii ti.

¹² Gara kaabaatiin meessaan isaanii laga Yordaanosiiitii ka'ee, gara goodda kaaba Yeriko'oo ol bayee, karaa aduun seentu biyya koobitti'iin haga goomolee Bet-Aweenii ti.

¹³ Achii ka'ee gara goodda kibba Luzii ka «Bet'el» jedhamu dhaqee, gaara kibba Bet-horoonii jalaan irra bayee, gara Ataarot-adaariititti gad bu'a.

¹⁴ Achiin duuba karaa dhibi'iin gaaruma kana gara aduun seentuun gara kibbaa deebi'ee, gara qachaa goса Yihuda'aa Kiriiyat-Ba'aaliik

ka Kiriiyat-Ya'ariim jedhamuu deema. Meessaan gara aduun seentuu kana.

¹⁵ Meessaan gara kibbaa irga Kiriiyat-Ya'ariimii irraa jalqabee karaa aduun seentu gara madda Nefto'aatitti deema.

¹⁶ Meessaan sun gara gaara jalaa ka fuullee dhooqa Ben-henoomii irga dhooqa dhuma kaaba Refaa'otaatitti gad bu'a. Achii ka'ee gara qachaa dhooqa Hiinomii gad bu'ee, gara kibba goodda qachaa Yibusootaa dhaqee, gara En-Rogeelii deema.

¹⁷ Achiin duuba kaabatti deebi'ee karaa En-Shemeshiitiin, Gelilootii fuullee Abdumiimii irra bayee, gara dhakaa Bohanii ilma Ruubeniititti gad bu'a.

¹⁸ Gara kaabaatiin goodda dhuma fuullee dhooqa laga Yordaanosiititti gad bu'ee,

¹⁹ gara kaabaatiin dhuma Bet-Hoglaa irra bayee, addee lagi Yordaanosii itti dhumatu kaaba hullufa Abbaayaa Sooddaatitti dhaabbata. Meessaan kibbaa kana.

²⁰ Meessaan gara aduun baatuu laga Yordaanosii ti. Meessaan maatiin gosa Beniyaaminii akka lafa ifiititti fudhatte kana.

²¹ Qachooti maatiin gosa Beniyaamii fudhatte Yerikoo, Bet-Hoglaa, Emek-Keziiz,

²² Bet-Arabaa, Zemaaraayim, Bet'el

²³ Awiiim, Faaraa, Ofraa,

²⁴ Kefaar-Amoonii, Ofnii fi Geba'a: qachoota gugurdaa kudha lamaa fi qachoota adaala isaanii ti.

²⁵ Akkasuma Giibe'on, Raamaa, Be'erot

²⁶ Miisphaa, Kefiraa, Mozaa,

²⁷ Reqem, Irphii'el, Taraalaa,

28 Zelaa, Eeleef, qachaa worra Yibusootaa*, Giibe'aa fi Kiriiyat-Ya'ariim: qachooti gugurdaan kudha afurii fi qachooti adaala sanii ka maatii gosa Beniyaamii akka lafa ifititti fudhatte kana.

19

Lafa Gosa Shimi'ooniitiif Kennante

1 Hixaan lammeesso'oo akka maatii maatii isaaniittti gosa Shimi'ooniitiif bu'e. Latti isaanii haga lafa gosa Yihuda'aatiif kennantee gara keessaa seenteerti.

2 Tunille Bersheebaa, Shemaa, Molaadaa,

3 Hazaar-Shu'al, Baalaa, Azem,

4 Eltolaad, Bet-Hul, Hormaa,

5 Siiqlaag, Bet-Markaboot, Hazaar-Susaa,

6 Bet-Labaa'otii fi Shiruheen: qachoota gugurdaa kudha sadii fi qachoota adaala sanii ti.

7 Ammalle Aayin, Rimoon, Taakaan, Eter fi Ashaan: qachoota gugurdaa afurii fi qachoota adaala sanii ti.

8 Kun qachoota adaala qachoota gugurdaa kanaa ka Ba'alaat-Be'erii irraa gara kibbaa jiru mara dabalata. Latti gosi Shimi'oonii akka maatii maatii isaaniittti fudhatane tana.

9 Latti gosa Yihuda'aatiif kennante haga isaaniif barbaachittu caalaa waan badhatteef, lafa isaanii irraa gosa Shimi'ooniitiif kennante.

Lafa Gosa Zebulooniitiif Kennante

10 Hixaan sadeesso'oo akka maatii maatii isaaniittti gosa Zebulooniitiif bu'e. Latti isaan fudhatane haga Saariidititti deenti.

* **18:28 Qachaa worra Yibusootaa:** Kun qachaa Yerusaalemii ti.

¹¹ Meessaan isaanii karaa aduun seentuu gara Maaraalaa dhaqee, Dabesheetii fi laga Yaakne'aamii gara aduun baatuu tuqa.

¹² Karaa dhibi'iin Saariid irraa gara aduun baatuu deebi'ee, haga meessaa Kislot-Taaborititti deemee, haga Daabera'atii fi Yaafii'aa dhaqa.

¹³ Achille'ee karaa aduun baatutti gara Gaat-Heferii fi Iit-Kaaziinii deemee, gara Rimoona'aa dhaqee Ne'aahititti deebi'a.

¹⁴ Gara kaabaatiin Hanaatonitti deebi'ee, dhooga Yiftaa-Elitti dhaabbata.

¹⁵ Kunille Kataat, Naahaalal, Shimroon, Yiraalaa fi Betlihem: qachoota gugurdaa kudha lamaa fi qachoota adaala san jiru dabalata.

¹⁶ Qachoota gugurda'aa fi qachooti kun lafa gosi Zebuloonii akka maatii maatii isaaniititti fud-hatane keessa jiran.

Lafa Gosa Yisaakoriitiif Kennante

¹⁷ Hixaan arfeesso'oo akka maatii maatii isaaniititti gosa Yisaakoriitiif bu'e.

¹⁸ Latti isaanii Yizre'el, Kesuloot, Shuneem,

¹⁹ Haafara'iim, Shi'on, Anaharaati,

²⁰ Rabbit, Qiishon, Ebez,

²¹ Remet, En-Gaaniim, En-Hadiidii fi Bet-Phaazez.

²² Meessaan kun ammalle Taabor, Shaziima'aa fi Bet-shemeshi tuqee, laga Yordaanosititti dhaabbata. Kunille qachoota gugurdaa kudha jaa fi qachoota adaala sanii dabalata.

²³ Qachooti gugurda'aa fi qachooti kun lafa gosi Yisaakorii akka maatii maatii isaaniititti fud-hatane keessa jiran.

Lafa Gosa Asheeriitiif Kennante

²⁴ Hixaan shaneesso'oo akka maatii maatii isaaniititti gosa Asheeriitiif bu'e.

²⁵ Latti isaanii Helqaat, Haalii, Beteen, Akshaaf,

²⁶ Alaamelek, Amaadii fi Miishaal; karaa aduun seentuun Qarmelii fi Shiihor-Liibnaat tuqa.

²⁷ Achii ka'ee karaa aduun baatu deebi'ee gara Bet-daagonii dhaqee, karaa kaaba Bet-emekiittii fi Nii'eliitiin Zebuloonii fi dhooga Yiftaa-Elitti tuqa. Achii ka'ee gara kaaba Kaabulii,

²⁸ Abdoonii, Rehoobii, Haamonii fi Qaana'aa dhqee haga Sidoonaa gudditti'ii deema.

²⁹ Achiin duuba meessaan gara Raama'aa deebi'ee haga qachaa Xiiroosii ka dalleya dhaka'aa qabuu ti; achille'ee gara Hosaahii deebi'ee Abbaayaa Mediteraaniya'aatitti dhaabbata. Kunille Maahilaa, Akziib,

³⁰ Umaa, Afeqii fi Rehoob: qachoota gugurdaa diddamii lamaa fi qachoota adaala sanii dabalata.

³¹ Qachooti gugurda'aa fi qachooti kun lafa gosi Asheerii akka maatii maatii isaanitti fudhatane keessa jiran.

Lafa Gosa Niftaalemiitiif Kennante

³² Hixaan jayeesso'oo akka maatii maatii isaaniititti gosa Niftaalemiitiif bu'e.

³³ Meessaan isaanii Helefii ka'ee haga qilxaa Za'anaaniim jiruu deemee, Adaamii-Neqebnii fi Yaabnii'el irra bayee haga Laquumii geyee laga Yordaanosiiittti dhaabbata.

³⁴ Achiin duuba gara aduun seentuun Aaznottaaboriitti deebi'ee, gara Hoqonii deemee, gara kibbaatiin Zebuloon, gara aduun seentuun

Asheer, gara aduun baatuun laga Yordaanosii tuqa.

³⁵ Qachooti gugurdaan dalleya dhaka'aa qabanu Ziidiim, Zer, Haamaat, Raaqaat, Keneret,

³⁶ Aadaamaa, Raamaa, Hazoor,

³⁷ Qedeesh, Edraayi, En-Hazoor,

³⁸ Yiroon, Migdaal-El, Horeem, Bet-anaatii fi Bet-shemeshi: qachoota gugurdaa kudhanii sagalii fi qachoota adaala sanii ti.

³⁹ Qachooti gugurda'aa fi qachooti kun lafa gosi Niftaalemii akka maatii maatii isaaniititti fudhatane keessa jiran.

Lafa Gosa Daaniitiif Kennante

⁴⁰ Hixaan torbeesso'oo akka maatii maatii isaaniititti gosa Daaniitiif bu'e.

⁴¹ Latti isaanii Zoraa, Eshtaa'ol, Iir-Shemesh,

⁴² Sha'albiim, Ayalon, Iitlaa,

⁴³ Eloon, Tiimnaa, Eqroon,

⁴⁴ Elteqee, Giibetoon, Ba'aalaati,

⁴⁵ Yehud, Azor Bene-Beraaq, Gaat-Rimoon,

⁴⁶ Miyaarqon, Raaqonii fi lafa fuullee Yophe'ee ti.

⁴⁷ Kolbaa Daanii irraa latti yennaa fudhatante, gara biyya Laashemii dhaqanee lolanee, worra achi keessa le'u fixanee qachaa san qabatanee, ka ifii godhatane. Isaan achi qubatanee maqaa qachaa Laashemii jijiiranee maqaa Abbaa ifii duriitiin, «Daan» jedhanee moggaasane.

⁴⁸ Qachooti gugurda'aa fi qachooti kun lafa gosi Daanii akka maatii maatii isaaniititti fudhatane keessa jiran.

Lafa Dhuma Irratti Iyaasu'uuf Kennante

⁴⁹ Kolbaan Israa'elii lafa qoodanee yennaa fixane, Iyaasuu ilma Nuniitiifille lafa kennane

⁵⁰ Akkuma Waaqi ajajetti qachaa Tiimnat-Seraa ka biyya koobittii Efreemii keessa ka Iyaasuun fudhatiisaaf gaafate, kennaneef. Inni achitti qachaa guddicha deebisee ijaaree itti qubate.

⁵¹ Hayyichi Ele'azaar, Iyaasuun ilmi Nuniitii fi sooreyyiin maatii gosa kolbaa Israa'elii Shiilo'otti fuula Waaqaatii fi Dunkaanii Woldeenna'aa duratti lafa tana hixaa buusanee qoodane. Isaan akka kanaan lafa qoodanee fixane.

20

Qachoota Itti Baqatanu

(Lak. 35:9-34)

¹ Achiin duuba Waaqi Iyaasu'uun,

² «Kolbaa Israa'eliitiin, »Ani akkuma karaa Muuse'eettiin isin ajajetti qachaa itti baqatanu fila'a.

³ Nami tokko adoo hin beekin danu'uun nama yoo ijjeese, nama haluu bayiisaaf isa barbaadu jalaa achi baqata.

⁴ Inni qachoota san keessaa gara tokkootitti yennaa baqatu, seensuma karra qachaa sanii dura dhaabbatee haajaa ifii jaarsolee qachaa saniittti himata. Achiin duuba akka inni qachaa san seenu eeyyamanee, addee inni le'u kennan; maarre inni achi keessa le'a.

⁵ Nami isa haluu bayiisaaf barbaadu sun yoo hordofe, nami nama ijjeese sun adoo hin beekin danu'uun waan ijjeesef, worri qachaa sanii nama haluu isa bayiisaaf barbaadutti dabarsee kennuu hin qabu.

6 Nami nama ijjeese sun mura'aaf kolbaa duratti
haga dhikaatuu fi hayyichi guddaan bara sanii
haga du'utti qachaa san keessa turuu ti. Achiin du-
uba gara qachaa keessaa baqatee deebi'ee mana
ifititti galuu ti› jedhi» jedhe.

7 Maarre Israa'elooti Qedeeshii Galiilaa keessaa,
biyya koobittii Niftaalem keessaa, Sheekemii
biyya koobittii Efreemii keessaa, kiriiyat-Arbaa
ta amma Hebroon jedhantu ta biyya koobittii
Yihuda'aa keessaa filane.

8 Laga Yordaanosii irraa gara aduun baatuun,
Bezerii fuullee Yeriko'oo lafa gooroo goomolee
biyya goса Ruuben keessaa, Raamoot ta Giil'aadii
biyya Minaase'ee keessaa, Golaan ta Baashaanii
biyya Minaasee keessaalle filane.

9 Kolbaa Israa'eliitii fi orma odduu isaanii le'u
maraaf qachaan akka itti baqatanuuffilame kana.
Eennulle adoo hin beekin danu'uun nama yoo
ijjeese, nama haluu isa bayiisaaf barbaadu jalaan
achi baqata; eennulle adoo kolbaa duratti qara itti
hin muramin hin ijjeefamu.

21

Qachoota Lewwootaaf Kennname

1 Sooreyyiin maatii Lewwootaa gara hayyicha
Ele'azaarii, gara Iyaasuu ilma Nuniitii fi gara
sooreyyii maatii kolbaa Israa'elii duudi'i
dhaqane.

2 Kana'an keessa qachaa Shiilo'ootitti isaaniin,
«Qachooti keessa leenuu fi adaala sanitti lafa horii
keenna itti tiffannulle akka nu'uuf kennamanu
Waaqi karaa Muuse'eetiin ajajeera» jedhane.

³ Tanaaf kolbaan Israa'elii akkuma Waaqi ajajetti gosa Lewwi'iitiif qachootaa fi lafa horii itti tiffatanu lafa ifii keessaa kennaneef.

⁴ Hixaan matoomaa maatii Qehaatotaatiif bu'e. Gosa Lewwi'ii keessaa sanyii hayyicha Aaroniitiif qachoota kudhanii sad lafa gosa Yihuda'aa, gosa Shimi'ooniitii fi gosa Beniyaamii keessaa kennameef.

⁵ Fira Qehaatotaa worra hafeef qachoota lafa gosa Efreemii keessaa, gosa Daanii keessaa, gamisa gosa Minaase'ee gara aduun seentuu keessalle'ee qachooti kudhan kennameef.

⁶ Fira Gerishoniitiif lafa biyya Yisaakor, Aheer, Niftaalemii fi gamisa gosa Minaase'ee ta Baashaan keessaatiif qachooti kudha sad kennameef.

⁷ Fira Meraariitiif akka maatii maatii isaaniititti lafa Ruubenii, Gaadiitiif fi Zebuloonii keessaa qachooti kudhanii lama kennameef.

⁸ Kolbaan Israa'elii akkuma Waaqi karaa Muuse'eetiin isaan ajajetti, hixaa buusanee qachoota kanaa fi lafa isaan horii itti tiffatanu gosa Lewwi'iitiif kennaneef.

⁹ Lafa gosa Yihuda'atii fi Shimi'oon keessaa qachoota maqaan isaanii asii gad jiru kennaneef.

¹⁰ Hixaan matoomaa sanyii Aaronii fira Qehaatotaa, gosa Lewwi'iitiif waan bu'eef isaanii kennameef.

¹¹ Qachaa biyya koobittii kiriiyat-Arbaa^{*} ka «Kebroon» jedhamu, lafa tikaanadaa san jirtu woliin kennaneef.

* **21:11 Arbaa:** Arbaan kun abbaa Aanaaqotaa ti.

12 Teetuu malee fichaan qachoota gugurda'aatii fi qachoota adaala sanii Kaalebii ilma Yofune'eetiif akka lafa isaatitti kennamaneef.

13 Sanyii hayyicha Aaroniitiif, qachaa nami nama ijjeese itti baqatu keessa tokko ka te'e Ke-broonitti dabalanee, Liibnaa lafa horii itti tiffatanu woliin,

14 Yaatiir lafa horii itti tiffatanu woliin, Eshtemo'aa lafa horii itti tiffatanu woliin,

15 Holoon lafa horii itti tiffatanu woliin, Deebirin lafa horii itti tiffatanu woliin,

16 Ay'eeniin lafa horii itti tiffatanu woliin, Yutaahaa fi Bet-Shemeshin lafa horii itti tiffatanu woliin: gosa Yihuda'aatii fi Simoonii keessaa qachoota gugurdaa sagal kennane.

17 Lafa Beniyaamii keessaa qachoota gugurdaa afur: Giibe'on lafa horii itti tiffatanu woliin, Gebaasin lafa horii itti tiffatanu woliin,

18 Anaatoti lafa horii itti tiffatanu woliin, Almoonin lafa horii itti tiffatanu woliin kennane.

19 Wolumatti qachooti gugurdaan kudhanii sad lafa horii itti tiffatanu woliin hayyicha Aaroniif kennamane.

20 Maatii gosa Lewwootaa fira Qehaatotaa worra hafeef, qachooti gugurdaan gariin lafa Efreemii keessaa kennameef.

21 Qachooti gugurdaan afur: qachaa nami nama ijjeese itti baqatu Sheekemii fi lafa horii itti tiffatanu biyya koobittii Efreemii keessaa, Gezer lafa horii itti tiffatanu woliin,

22 Kibzaayimii fi Bet-Horooin lafa horii itti woliin kennane.

23 Lafa Daanii keessaa qachoota gugurdaa afur: Elteqee lafa horii itti tiffatanu woliin, Giibetoon

lafa horii itti tiffatanu woliin,

²⁴ Ayalon lafa horii itti tiffatanu woliin, Gaat-Rimoon lafa horii itti tiffatanu woliin kennane.

²⁵ Lafa Minaase'ee ta gara aduun seentuu keessaa qachoota gugurdaa lama: Ta'anaa fi Gaat-Rimoon lafa horii itti tiffatanu woliin kennane.

²⁶ Maatiin fira Qehaatotaa worri hafe kun, wolumatti qachoota gugurdaa kudhan lafa horii itti tiffatanu woliin fudhatane.

²⁷ Goliin gosa Lewwootaa firri Gershoonii dhibiin, lafa Minaase'ee ta gara aduun baatuu keessaa qachoota gugurdaa lama: Golaanii Baashaan keessaa qachaa itti baqatanu keessaa tokko ka te'ee fi Ashitaaroti lafa horii itti tiffatanu woliin fudhatane.

²⁸ Lafa Yisaakorii keessaa qachoota gugurdaa afur: Qeshoon lafa horii itti tiffatanu woliin, Daaberaatin lafa horii itti tiffatanu woliin,

²⁹ Yarmuut lafa horii itti tiffatanu woliin, En-Gaaniim lafa horii itti tiffatanu woliin fudhatane.

³⁰ Lafa Asheerii keessaa qachoota gugurdaa afur: Mishaalin lafa horii itti tiffatanu woliin, Abdoon lafa horii itti tiffatanu woliin,

³¹ Helqaatii lafa horii itti tiffatanu woliin, Re-hoob lafa horii itti tiffatanu woliin fudhatane.

³² Lafa Niftaalemii keessaa qachoota gugurdaa sad: Qedeeshii Galilaa keessaa qachaa itti baqatanu keessaa tokko ka te'e lafa horii itti tiffatanu woliin, Hamoot-Door lafa horii itti tiffatanu woliin, Qaartaan lafa horii itti tiffatanu woliin fudhatane.

³³ Maatiin fira Gershoonii akka maatii maatii isaaniititti wolumatti qachoota gugurdaa kudhanii sad lafa horii itti tiffatanu woliin fudhatane.

³⁴ Firri Meraarii gosi Lewwootaa worri hafe, lafa Zebuloonii keessaa qachoota gugurdaa afur: Yaakon'an lafa horii itti tiffatanu woliin, Qaartaa lafa horii itti tiffatanu woliin,

³⁵ Diimnaa lafa horii itti tiffatanu woliin, Naa-haalal lafa horii itti tiffatanu woliin fudhatane.

³⁶ Lafa Ruubenii keessaa qachoota gugurdaa afur: Bezer lafa horii itti tiffatanu woliin, Yaa-hazaa lafa horii itti tiffatanu woliin,

³⁷ Qedemoot lafa horii itti tiffatanu woliin, Mefaat lafa horii itti tiffatanu woliin fudhatane.

³⁸ Lafa gosa Gaadii keessaa qachoota gugurdaa afur: Raamootii Galii'aad keessaa, qachaa nami nama ijjeese itti baqatu, lafa horii itti tiffatanu woliin, Mahanaayim lafa horii itti tiffatanu woliin,

³⁹ Heshiboon lafa horii itti tiffatanu woliin, Yaazer lafa horii itti tiffatanu woliin fudhatane.

⁴⁰ Maarre firri Meraarii gosa Lewwoota worra hafeef, wolumatti qachoota gugurdaa kudhanii lama kennane.

⁴¹ Lafa kolbaan Israa'el qabatte keessaa lafa horii itti tiffatanu woliin wolumatti qachoota gugurdaa afurtamii saddeeti, Lewwootaaf kennane.

⁴² Qachooti kun tokko tokkoon isaaniituu adaala ifitiitti lafa horii itti tiffatanu qaban.

Israa'elooti Lafa Fudhatane

⁴³ Maarre Waaqi lafa abbootii isaaniitiif kennisaaf waadaa gale duudii Israa'elootaaf kenne. Isaan lafa san fudhataneen duuba achii le'ane.

⁴⁴ Waaqi akkuma abbootii isaaniitiif waadaa galetti lafa isaanii duudii keessatti nageya isaanii kenne. Diinota isaanii duudii irratti Waaqi

injifachaa waan kenneef, diinota isaanii mara keessaa tokkolle isaan dura dhaabbatuu hin daneen.

⁴⁵ Waaqi waadaa kolbaa Israa'eliitiif gale tokkolle adoo hin hafin muummesse.

22

Gosi Gara Aduun Baatuu gara Manaa Deebi'anee

¹ Achiin duuba Iyaasuun kolbaa gosa Ruubenii, Gaadiitii fi gosa Minaase'ee ta gara aduun baatuu wolitti waamee,

² Isaaniin, «Isin waan Muuseen tajaajilaan Waaqaa akka isin gootanuuuf ajaje duudii gootaneertan; ajaja kiyya maralle'eef ajajantaneertan.

³ Yennaa tana duudii, isin haga adhaatitti Israa'eloota obboleeyyan teessan irraa gargar hin baane. Ajaja Mootii Waan Mara Ka Waaqa keessanii akka dansaa eegattaneertan.

⁴ Amma, Goottaan Waaqi keessan akkuma waadaa gale Israa'eloota obboleeyyan teessaniif nageya kenneera. Tanaaf gara lafa laga Yordaanosii irraa gara aduun baatuu, ka tajaajilaan Waaqaa Muuseen isiniif kennetti deebi'a'a.

⁵ Seeraa fi ajaja Muuseen tajaajilaan Waaqaa isiniif kenne ifi eegganna'aan muummessa'a: Waaqa Goottaa keessan jaaladha'a; fedha isaa muummessa'a; ajaja isaa eegadha'a; isaaaf addatama'a; gadhaa keessan tokkochaa fi lubbuun teessan takkatti'iin isa tajaajila'a» jedhe.

⁶ Achiin duuba Iyaasuun isaan eebbisee ifi irraa geegesse; isaanille gara mana ifi galane.

⁷ Muuseen gamisa gosa Minaase'eetiif lafa Baashaanii kenneeraayyu; Iyaasuun ammoo gamisa gosa Minaase'ee worra hafeef obboleeyyan isaanii Israa'eloota woliin lafa laga Yordaanosiitiin gara aduun seentu kenneef. Iyaasuun akka isaan gara manaa galanuuf, yennaa ifi irraa eebbisee geegesse,

⁸ «Isin karra teessan hedduu, horii hedduu, meetii, worqii, sageettuu, sibiilaa fi woya hedduu fudhadha'atii gara manaa deebi'a'a; waan boojitanelle obboleeyyan teessan woliin qoodama'a» jedheen.

⁹ Maarre kolbaan gosa Ruubenii, gosa Gaadiitii fi gamisi gosa Minaase'ee gara lafa ifii Giil'aadii, ta ajaja Waaqaatiin karaa Muuse'eetiin isaaniif kennante sanitti deebi'iisaaf, kolbaa Israa'elii worra hafe Shiiilonii biyya Kana'aanii keessatti lakkisanee gara manaa deebi'ane.

Addee Ciinca'aa Ta Laga Yordaanosii Biraa

¹⁰ Gosi Ruubenii, gosi Gaadiitii fi gamisi gosa Minaase'ee lafa laga Yordaanosii biraa ta Kana'aanotaa keessaa yennaa geyane, laga biratti addee ciinca'aa guddoo ta maade'ee ijaarane.

¹¹ Kolbaan Israa'elii worri hafe, akka gosi Ruubenii, gosi Gaadiitii fi gosi Minaase'ee ta gara aduun baatuu, lafa Israa'elootaa Kana'aan keessa lafa laga Yordaanosii biraatitti, addee ciinca'aa akka ijaarane dhage'ane.

¹² Kolbaan Israa'elii duudiin yennaa waan kana dhageette gosa gara aduun baatuu loliisaaf Shilo'otti wolitti qabante.

13 Achiin duuba Israa'elooti, Fiinehaasinii ilma hayyicha Ele'azaarii, gara kolbaa lafa Giil'aadii gosa Ruubenii, gosa Gaadiitii fi gosa Minaase'ee ta gara aduun baatuutitti ergane.

14 Fiinehaas woliin namoota gugurdaa kudhan ergane; tokko tokkoon isaaniituu gosa gara aduun seentu keessaa, maatii fira ifii keessatti sooreyyi'i.

15 Isaanille gara lafa Giil'aadii kolbaa gosa Ruubenii, gosa Gaadiitii fi gosa Minaase'ee ta gara aduun baatuu dhaqanee isaaniin,

16 «Kolbaan Waaqaa duudiin gara keessan nu erganee, *Isin maaf Waaqa Israa'elii irratti waan hantuu tana gootane?* Addee ciinca'aa tana ifif ijaaratiisaan Waaqa finqiltaneertan; isa irralle'ee fagaattaneertan.

17 Cubbuun Phe'oritti teete nu hin geettuu? Kolbaa Waaqaa irratti balaan bu'ulle, nuuti haga adhaalle cubbuu san irraa adoo hin qulqulloomin jirra.

18 Isin amma Mootii Waan Maraa hordofuu did-danii? Yoo finqiltane, inni boru kolbaa Israa'elii duudi'itti hin mufata.

19 Latti teessan ta battootte yoo teete, addee dinkaaniin isaa jirtu gara lafa Waaqaa kowa'aa lafa nu woliin qoodama'a; ammoo addee ciinca'aa ta Mootii Waan Maraa Waaqa keennaa biratti ta dhibii ijaaratiisaan Mootii Waan Maraa yookiin nu hin fiqiliina'a.

20 Akaan ilmi Zaara'aa waan Mootii Waan Maraatiif murteeffame fudhatiisaan attam ajamuu akka dide qaabadha'a; kolbaan Israa'elii duudiin saniif adabante. Nami sababa cubbuu ifitiif du'e Akaan qofaa moti» jedhan» jedhane.

21 Kolbaan gosa Ruubenii, gosa Gaadiitii fi gosi Minaase'ee ta gara aduun baatuu, sooreyyii maatii gosa gara aduun seentuutiin,

22 «Waaqi goottaa waaqotaa ti! Waaqi goottaa waaqotaa ti! Inni maaf akka nuuti tana goone hin beeka; akka isinille beettanu barbaanna! Nuuti finqillee dhugeeffannaa eegatiisa yoo dhanne, lubbu'uun akka leenu nu hin lakkisina'a.

23 Nuuti Waaqaaf ajajamuu dhannee ciincaa yookiin kennaan midhaanii yookiin woreega tokkumma'aa irratti dhikeessiisaaf addee ciinca'aa ka ijaarranneerru yoo te'e, Mootii Waan Maraattuu nu adabuu ti.

24-25 Waawwo'o! Sanyiin teessan hegeri, «Mootii Waan Maraam Waqa Israa'elii woliin maan qaddan? Inni nu'uun fi isin kolbaan gosa Ruubeniitii fi Gaadii wodhakka'atti laga Yordaanosii meessaa godheera. Isin Mootii Waan Maraam woliin qooda hin qaddanu» jettee sanyii teenna hin gaafatti fa'a jennee waan sodaanneef tana goone. Sanyiin teessan sanyii teenna akka Waqa hin waaqonsine dhooggiti.

26 Tanaaf nuuti ciincaa yookiin woreegaa dhibii dhikeessiisaaf addee ciinca'aa hin ijaarranne.

27 Ammoo isinii fi nu'u wodhakka'atti, dhaloota nu'uun duuba dhufu wodhakkaalle'etti, dinkaana woyyittii duratti ciincaa, woreegaa fi woreega tokkumma'aa qabannee Mootii Waan Maraam akka waaqonfatiisatti jirru kolbaa teenna fi teessaniif beessisa teeti. Tanaaf sanyiin teessan sanyii teennaan, «Mootii Waan Maraam irraa qooda hin qaddanu» jechuu hin dande'anu.

28 Wonni kun yoo teete, yaad keenna, sanyiin

teenna, ‹Ilaala'a! Addeen ciinca'aa ta abbootiin teenna hujje, addee ciinca'aa ta Waaqaaf hujanteen wol fakkaatti. Tunille odduu kolbaa teessaniitii fi teennaatitti beessisa teetee akka jiraattuuf malee, ta ciincaan yookiin woreegi irratti dhikaatuu moti› jenne.

²⁹ Nuuti dhugumaan addee ciinca'aa ta ciincaan, kennaan midhaaniitii fi woreegi irratti dhi-keeffamu ijaariisaan Waaqa hin finqille yookiin isa hordofisa hin lakinne. Nuuti addee ciinca'aa dhugittii Waaqaa ta dinkaana Woyyittii duraa qofa malee ta dhibii hin ijaarre» jedhane.

³⁰ Hayyichi Fiinehaa fi sooreessitooti kolba'aa kudhan ka isa woliin jiranu sooreyyiin maatii gosa gara aduun seentuu, waan kolbaan gosa Ruubenii, gosa Gaadiitii fi gosa Minaase'ee ta gara aduun baatuu, dubbatane yennaa dhage'ane gammadane.

³¹ Fiinehaas Ilmi Ele'azaarii hayyichaa isaaniin, «Amma akka Waaqi nu woliin jiru beenneerra. Isin isa hin finqille; tanaaf kolbaa Israa'elii adab-bii Waaqaa irraa fayyittaneertan» jedhe.

³² Achiin duuba Fiinehaas ilmi Ele'azaarii hayyichaati fi sooreessitooti kolbaa Ruubeniitii fi Gaadii lafa Giil'aadii keessaa ka'anee gara Kana'aanii deebi'anee, waan te'e Israa'elootatti himane.

³³ Israa'elooti waan dhage'ane sanitti gammadanee Waaqa leellisane. Eega san isaan marroo lafa kolbaan Ruubeniitii fi Gaadii keessa qubataneeranu dhaqanee lolanee balleessiisaa hin dubbanne.

³⁴ Kolbaan Ruubeniitii fi Gaadii, «Addeen ciinca'aa tun Mootiin Waan Maraa Waaqa akka te'e,

nu duudi'iif dhugaa baati» jedhanee moggaasane.

23

Iyaasuun Nageya Dhaame

¹ Yennaa heddu'uun duuba, Mootiin Waan Maraajaa diinota adaala jiranu duudii irraa Israa'eloota foorfachiise. Yennaa san Iyaasuun gud-doo dulloomeera.

² Maarre inni kolbaa Israa'elii duudii, jaarsolee, sooreyyii, abbootii mura'aatii fi qondaaltota kolba'aa waamee, «Ani amma guddoo dulloomeera.

³ Isin waan Mootiin Waan Maraajaa Waaqi sababa keessaniif, gosa biyya adda addaa tana duudi'iif godhe dhaggitaneertan. Mootiin Waan Maraajaa Waaqi keessan isiniif loleera.

⁴ Ani lafa gosa adda addaa ta haga ammaa hin qabatamin jirtuu fi ta duruu qabadheeru, gara aduun baatuun laga Yordaanosii irraa jalqabee gara aduun seentuun haga Abbaayaa Mediter-aaniya'aa gosa teessaniif kenneera.

⁵ Mootiin Waan Maraajaa Waaqi keessan isaan isin duraa ari'ee hin baasa; isin duraa isaan hin fageessa. Isin akkuma Mootiin Waan Maraajaa Waaqi keessan Waadaa isiniif galetti, lafa isaanii hin fudhattan.

⁶ Tanaaf waan kitaaba Seera Muuse'ee keessatti barreeffame maraaf ajajamiisaa fi tolchiisa jabaadha'aa eegadha'a. Isaan irralle'ee gara middaatitti yookiin gara bita'aatitti hin gorina'a.

⁷ Kolbaa odduu teessanitti hatte woliin wolitti hin makamina'a yookiin maqaa waaqota isaanii hin waammatina'a yookiin ittiin hin kakatina'a

yookiin hin waaqonsina'a yookiin hin sagadina'aaf.

⁸ Addee akkasiiakkuma haga ammaa godhaa jirtanu, Mootii Waan Mara Waaqa keessaniif addatama'a.

⁹ Mootiin Waan Mara gosa biyya adda addaa gugurdo'oo fi jajjaboo isin duraa ari'eera; haga adhaa nami tokkolle isin dura dhaabbatiisa hin dandeenne.

¹⁰ Mootiin Waan Mara Waaqi keessanakkuma isiniif waadaa galetti waan isiniif loluuf, nami keessan tokkochi nama isaanii kuma hin ari'a.

¹¹ Tanaaf, isin jabeessa'aa ifi eeggadha'atii Mootii Waan Mara Waaqa keessan jaaladha'a.

¹² Isin ammoo karaa Waaqaa irraa fagaattanee, worra odduu teessanitti hafe woliin makantanee yoo wol fuutane,

¹³ Mootiin Waan Mara Waaqi keessan haganaa achi kolbaa tana isin duraa akka hin ariine beeka'a; isaan ammoo haga isin lafa dansaa Mootiin Waan Mara Waaqi keessan isinii kenne tana irraa isin balleessanutti, akka tiyyo'ootii fi fonxoro'oo, dudda keessaniif akka liche'ee, ila teessaniif akka qore'ee isinitti hin te'an.

¹⁴ «Amma yennaan ani du'u geetteerti; isin keessaa tokko tokkonuu, Mootiin Waan Mara Waaqi keessan waan dansaa waadaa gale mara tokkolle adoo hin hafin akka isiniif kenne, gadhaa ifi tokkochaa fi lubbuu ifi takkatti'iin hin beeka.

¹⁵ Mootiin Waan Mara Waaqi keessan waan dansaa waadaa isiniif galeakkuma muummesse, akkasuma biyya dansaa isiniif kenne keessaa haga isin balleessutti waan hantuu duudii isinitti hin fida.

¹⁶ Gondooroo Mootiin Waan Maraay Waaqii keessan akka isin eegattanu ajaje eegatuu dhaddanee, waaqota dhibii dhaxxanee tajaajiltanee yoo sagaddane, mufin Waaqaa isin irratti bobeetti; lafa dansaa inni isiniif kenne irralle'ee ariiti'iin baddan» jedhe.

24

Iyaasuun Sheekemitti Kolba'atti Dubbate

¹ Iyaasuun goса Israa'elii duudii Sheekemitti wolitti qabee, jaarsolee, sooreyyii, abbootii mura'atii fi qondaaltota Israa'el waame; isaanille Waaqa duratti wolitti qabamane.

² Iyaasuun kolbaa duudi'iin, «Mootiin Waan Maraay Waaqii Israa'elii, «Bara durii abbootiin teessan ta laga Efraaxiisiitiin gama leetu waaqota dhibii waaqonfatte; isaan keessaa tokkochi Taaraanii abbaa Abrahaamiitii fi Naahorii ti.

³ Ani ammoo abbaa keessan Abrahaam laga Efraaxiisiitiin gamaa fuudhee, biyya Kana'anii duudii keessa isa sooressee, sanyii hedduu isaaf kenne. Ani isaaf Yisihaq,

⁴ Yisihaqiifille Yaaqoobii fi Esaawuu kenne; Esaawuuf biyya koobittii Se'iir kenne; Yaaqoobii fi ijoolleen isaa ammoo gara biyya Gibxi'ii gad bu'ane.

⁵ Achiin duuba Muuse'ee fi Aaron gara biyya Gibxi'ii ergee, biyya Gibxi'ii irratti balaa guddaa buuse; isin ammoo achii baase.

⁶ Ani abbootii teessan ta durii biyya Gibxi'iitii yennaa baase, worri Gibxi'ii garreettaa fardaatiif fi abbootii fardaatiin haga abbaayaa diintu'uu isaan ari'ane.

⁷ Abbootiin teessan ammoo akka ani isaan qarqaaruuf gara kiyya iyyane. Anille isaanii fi worra Gibxi'i wodhakka'atti dukkana buusee, abbaayaa isaan irratti garagalchee akka lixanu godhe. Waan ani worra Gibxii irratti godhe ila teessaniin dhaggitaneeertan; eega san isin yennaa hedduu goomolee keessa leetane.

⁸ Achiin duuba gara lafa Amoorota laga Yordaanosii irraa gara aduun baatuu jiranu isin fide. Isaan isin lolane; ani ammoo isaan harka keessanitti dabarsee kenne. Ani fuula keessan duraa isaan balleessee, lafa isaanii fudhattane.

⁹ Mootiin Mo'aabii ilmi Ziphoorii Balaqaqi, isin loliisaaf yennaa ka'e, ilma Phe'orii Bala'aam akka isin abaaruuf erge.

¹⁰ Ani ammoo Bala'aamiif hin dhageenne; maarre inni isin eebbise; akka kanaan ani Balaqaqi jalaa isin baase.

¹¹ Isin laga Yordaanosii buutanee gara Yeriko'oo dhuttane. Worri Yeriko'oo, akkasuma worri Amoorotaa, Pheriizotaa, Kana'aanotaa, Heetotaa, Girgaashotaa, Hiiwotaatii fi Yibusootaa isin lolane; ani ammoo harka keessanitti dabarsee isaan kenne.

¹² Akkuma mootota Amoorotaa lamaan irratti godhe, soonsa isin duraa isaan ari'u itti erge; kun shallaagaa yookiin guubee teessaniin waan te'ee moti.

¹³ Ani lafa isin ijuma hin hujinii fi qachaa isin hin ijaarin isiniif kenneera. Amma isin midhaan muka woyni'iitii fi muka ejersaa hin dhaabin irraa nyaataa achi le'aartan» jedha» jedhe.

¹⁴ Iyaasuun ammalle kolba'aan, «Mootii Waan Maraa ulfeessa'a; dhuga'aa fi addatamumma'aan

isa tajaajila'a; waaqota abbootiin teessan ta durii laga Efraaxiisiitii fi biyya Gibxi'iititti waaqonfattane irraa fagaadha'aatii, Mootii Waan Maraa qofa waaqonfadha'a.

¹⁵ Yoo isin isa waaqonfatiisaaf fedha hin qabaatin ammoo, waaqota abbootiin teessan ta durii laga Efraaxiisiitiin gamatti waaqonfatte yookiin waaqota Amoorotaa ka lafa isin amma keessa le'aartanuu waaqonfatiisaaf murteeffadha'a. Anii fi maatiin tiyya ammoo Mootii Waan Maraa hin waaqonfanna» jedhe.

¹⁶ Kolbaan deebittee, «Mootii Waan Maraa lakinne waaqota dhibii ijumaa hin waaqonfannu!

¹⁷ Mootiin Waan Maraa Waaqi keenna, abbootii teennaa fi nu'u garbummaa biyya Gibxi'ii jalaabaseera; bilbaasota inni godhelle dhaggineerra; kolbaa biyya adda addaa ta keessa dabarre duudii oddu'utti nageyaan nu eegeera.

¹⁸ Mootiin Waan Maraa kolbaa Amoorotaa ta lafa san keessa leetu duudii nu duraa ari'e. Inni Waaqa keenna waan te'eef, nuutille isa hin waaqonfanna» jette.

¹⁹ Iyaasuun kolba'aan, «Mootiin Waan Maraa Waaqa woyyichaa fi hinaatticha waan te'eef, isa tajaajiluu hin dandeettanu; inni yakka'aa fi cubbuu teessan hin araaramu.

²⁰ Isin isa lakkittanee waaqota orma yoo waaqonfattane, inni dur dansaa isiniif te'ulle, waan hantuu isinitti fidee, isin hin balleessa» jedhe.

²¹ Kolbaan Iyaasu'uun, «Waawwo'o! Nuuti Mootii Waan Maraa waaqonfanna» jette.

22 Iyaasuun isaaniin, «Isin Mootii Waan Maraawaaqonfatiisa waan filattaneef isinuu ifiif dhugaa baatota» jedhe.

Isaan, «Eeti'il! Nuuti dhugaa baatota» jedhane.

23 Achiin duuba Iyaasuun kolba'aan, «Waaqota orma ka odduu teessan jiranu gata'atii, gadhaa keessan gara Mootii Waan Maraawaaq Israa'elii deebifadha'a» jedhe.

24 Achiin duuba kolbaan Iyaasu'uun, «Nuuti Goottaa Waaqa keenna hin waaqonfanna; ajaja isaalle hin eeganna» jette.

25 Guyyuma san Iyaasuun Sheekemitti kolbaa woliin gondooroo godhee, seeraa fi qajeelfama ittiin bulanu isaaniif kenne.

26 Iyaasuun ajajjoota tana kitaaba Seera Waaqaa keessatti barreesse; achiin duuba dhakaa guddaa tokko fuudhee, addee woyyittii Mootii Waan Maraawaa bira qilxaa jalatti dhaabe.

27 Inni kolbaa duudi'iin, «Dhakaan kun waan Mootiin Waan Maraawaa nu'utti dubbate, duudii waan dhage'eef, nu irratti dhugaa hin baya; tanaaf yoo Waaqa mormattane dhakaan kun isin irratti dhugaa hin baya» jedhe.

28 Achiin duuba Iyaasuun kolbaa ifi irraa geegesse; nami martinuu gara lafa ifi deebi'e.

Du'a Iyaasu'uutii Fi Ele'azaarii

29 Saniin duuba tajaajilaan Mootii Waan Maraawaa Iyaasuun ilmi Nunii, woggaa dhibbaa fi kudhanitti du'e.

30 Israa'elooti lafa isaa ta «Tiimnat-Seraa» jedhantu, biyya koobittii Efreem keessaa ta gaara Ga'aashiitiin gara kaaba jirtutti awwaalane.

³¹ Bara Iyaasuun jiru'uun jiru duudii kolbaan Israa'elii Waaqa waaqonfatte; du'a isaatille'een duuba, haga bara jaarsoleen waan Waaqi Israa'eliif godhe mara ila ifitiin dhaggane jiranuutti Waaqa waaqonfatane.

³² Lafeen Yoseefii ta Israa'elooti biyya Gibxi'iittii fidane, lafa diqqoo ta Yaaqoob ilmaan Hamoorii abbaa Sheekemii irraa meetii dhibba tokkoon bite, lafa sanyii Yoseefii keessatti awwaalante.

³³ Ilmi Aaronii Ele'azaar du'ee, qachaa biyya koobittii Efreemii keessaa ka ilma isaa Fiinehaasiif kennname Giibe'atti awwaalame.

Kitaaba Woyyuu

Oromo, Borana-Arsi-Guji: Kitaaba Woyyuu (Bible)

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: guji

Contributor: Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025

61e71359-af4b-50d9-8600-a11d0dea133e